D. NOVELLO PEDERZINI

A TE CĂSĂTORI ESTE FRUMOS!

Cum să pregăteşti şi să trăieşti bogăția căsătoriei creştine

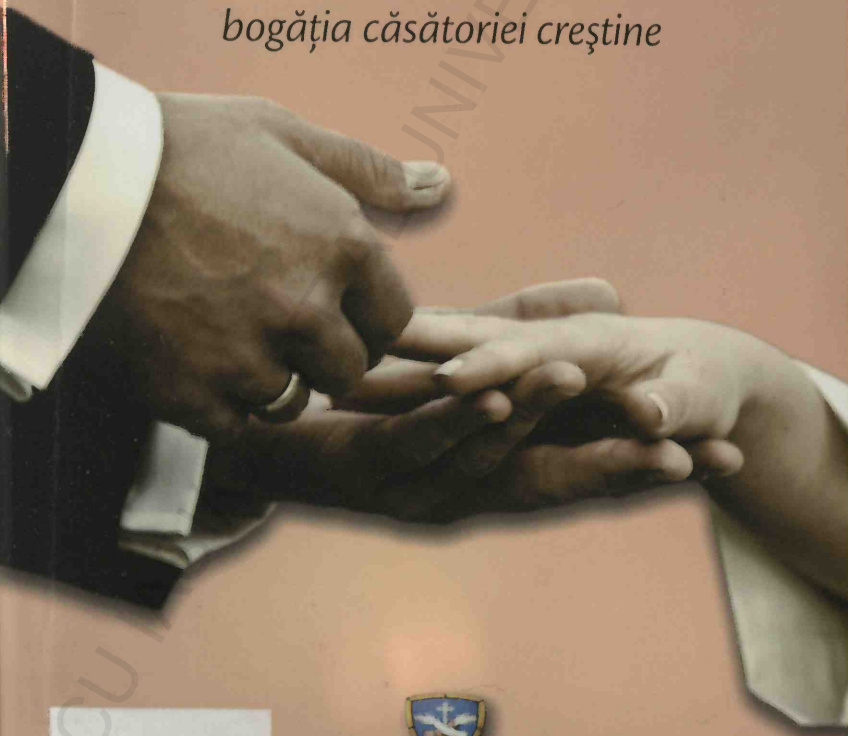

II 405.938

serafica

PCU UNIVERSITY LIBRARY

BIBL. CENTR. UNIV.
M. EMINESCU" IAŞI
405.938

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

D. Novello Pederzini

551 381

A TE CĂSĂTORI ESTE FRUMOS!

Cum să pregăteşti şi să trăieşti bogăţia căsătoriei creştine

458475
B.C.U. IAŞI

ALE

2009

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Imprimatur
Pr. Emilian CĂTĂLIN, OFMConv.
Ministru provincial
20.01.2009

Copertă: pr. Daniel-Cătălin Romila

Traducere din limba italiană
de pr. dr. Iosif Enăşoae,
Maria Gherghel, Iuliana Petruţ
şi Izabela Antonică

PEDERZINI, NOVELLO D.
A te căsători este frumos! Cum să pregăteşti şi să trăieşti bogăţia căsătoriei creştine / D. Novello Pederzini; trad. din limba italiană de: pr. Iosif Enăşoae, Maria Gherghel, Iuliana Petruţ şi Izabela Antonică; prefaţă de: pr. Iosif Enăşoae. – Roman: Editura Serafica, 2009.
136 p.; 12x20 cm.
Tit. orig. (ita): Sposarsi e bello! Come preparare e gustare la richezza del matrimonio cristiano.
ISBN 978-973-7820-98-3
I. Enăşoae, Iosif (trad., pref.)
CIP 241
173.1

© Editura „Serafica"
Str. Teiului, 20
RO - 611047 Roman (NT)
Tel. 0040.233.744611
Mobil: 0741120321
E-mail: edituraserafica@yahoo.com

3. FEB. 2010

„Cuplul e atât de frumos,
că se aseamănă cu Dumnezeu,

iar Dumnezeu e atât de frumos
încât a creat cuplul".

Renzo Bonetti

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Prefață

Această lucrare, așa după cum afirmă autorul ei preotul Novello Pederzini, este rodul activității *pastorale printre tineri și familii* și al contactului cu *suferința acută* a familiilor care au ajuns la Tribunalul Regional Flaminio din Bologna, Italia.

Caritatea pastorală și iubirea umană l-au determinat pe autor să se adreseze tinerilor și adulților pentru a le propune o cunoaștere mai profundă a valorilor familiei creștine și, astfel, să-i orienteze, pe cei ce simt chemarea la viața de familie, la o îmbrățișare conștientă și liberă a acestei vocații.

Citirea și traducerea celor zece teme, care alcătuiesc această carte, mi-au produs o deosebită satisfacție datorită modului direct de abordare a problemelor legate de viața de familie și a limbajului actual utilizat cu abilitate.

Consider că merită să apară această carte în limba română pentru a ajunge în mâinile cât mai multor tineri și chiar soți creștini, care pot astfel să descopere valorile inepuizabile ale vieții de familie și să le promoveze în societatea noastră de astăzi.

În calitate de responsabil cu Pastorația familiei și a laicilor în cadrul Diecezei de Iași, recomand cu căldură nu numai citirea acestei cărți, ci și studierea acesteia cu interes pentru îmbogățirea cunoștințelor legate de familie și pentru realizarea cât mai multor

familii tinere fericite care să transmită bucuria de a fi descoperit valoarea familiei întemeiate de Dumnezeu şi ridicate de Cristos la demnitatea de Sacrament.

Sacramentul Căsătoriei întemeiat de Cristos este capabil să exprime iubirea fidelă divină față de întreaga omenire şi să-i ajute pe oameni nu numai să guste bucuria comuniunii interpersonale, ci şi să-i pregătească pe membrii familiilor să simtă nevoia de a ajunge la comuniunea perfectă de iubire cu Dumnezeu, care este Familie Trinitară.

Mă bucur că pot încredința tiparului versiunea românească a acestei cărți, pe care am tradus-o în colaborare cu personalul angajat al Asociației „Familia şi Viața", şi sper că ea va produce roade frumoase şi bogate în comunitățile noastre creştine.

Pr. Dr. Iosif Enăşoae

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITARA

Prezentare

Această broşură **îşi propune trei scopuri:**

1. **să-i ajute pe tinerii** care se simt chemaţi la construirea unei familii, să aleagă în mod curajos căsătoria ca pe lucrul cel mai bun;
2. **să-i convingă pe tineri şi pe adulţi** că alternativa concubinajului este ilicită din punct de vedere moral, insatisfăcătoare şi riscantă;
3. **să-i ajute pe soţii creştini** să redescopere extraordinara bogăţie a Sacramentului Căsătoriei, care este alegerea optimă pentru trăirea dragostei în modul cel mai adevărat, mai bogat, mai stabil.

Acest mesaj a luat naştere în urma unei lungi experienţe pastorale maturizată printre tineri şi familii, ca paroh, şi prin intermediul unui contact delicat cu suferinţa acută, ca membru al Tribunalului Regional Flaminio pentru procesele matrimoniale din Bologna.

Este oferită ca un serviciu umil pentru a:

- **ilumina,**
- **înflăcăra** şi
- **încuraja**

pe toţi aceia care sunt în căutarea **unei orientări sigure** pentru a trăi în bucurie şi cu eficienţă dragostea lor, atât înainte, cât şi după căsătorie.

DON NOVELLO PEDERZINI

1.
Când te îndrăgostești

Te-ai îndrăgostit!
Spui: e o creatură extraordinară!
„E toată și doar pentru mine!"
Suntem îndrăgostiți: atunci să ne căsătorim!
Te sfătuiesc să aștepți
Această mare „îndrăgostire" e o mare problemă
Ești sigur că va dura?
Acum ești capabil să înțelegi
Altceva este îndrăgostirea și altceva este iubirea
Trebuie să înțelegi, înainte de a iubi
și pentru a putea iubi!

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Te-ai îndrăgostit!

A explodat şi în cazul tău „bomba" îndrăgostirii!

Te-ai îndrăgostit şi s-a schimbat lumea: din interiorul tău şi din jurul tău.

Ai parte de o experienţă exaltantă şi inimaginabilă pentru că o persoană nouă a intrat în mod predominant în viaţa ta şi acum nu o vezi decât pe ea, doar pe ea!

Când te trezeşti, primul gând e la ea şi nu aştepţi decât s-o întâlneşti, s-o îmbrăţişezi, să o strângi lângă tine...

Atunci când o ţii de mână ţi se pare că sângele tău curge împreună cu al ei.

Ai vrea s-o îmbrăţişezi la infinit, şi afecţiunile pe care vi le oferiţi suscită vise aurii care te transpun pe planete îndepărtate şi fantastice.

Cauţi o uniune completă, excluzivă, totală.

Trăieşti acest raport cu o profundă implicare afectivă, cu senzaţii intense, extraordinare, exaltante.

Spui: e o creatură extraordinară!

Eşti atât de fascinat de ea, că nu reuşeşti să-i vezi defectele şi limitele pe care alţii le văd.

Intervine mama ta şi încearcă să năruie acest castel imaginar şi îţi spune: „Fii atent! Nu exagera! Înaintează încet!".

Dar tu o linişteşti prompt: „Mamă, sunt treburile mele! Tu nu te băga!".

Intervin prietenii în mod discret şi încearcă să te facă să gândeşti, dar tu nu accepţi părerile lor: crezi că toţi sunt invidioşi şi acuzatori sau oricum rău informaţi.

„E toată şi doar a mea!"

Te simți atât de sigur încât nu ai nici un dubiu că totul s-ar putea termina!

Repeți cu convingere: „Nimic nu va putea interveni între noi, pentru că nimic nu e atât de puternic ca dragostea noastră reciprocă".

"Nimic nu poate exista deasupra şi în afara sentimentului nostru, care este lucrul cel mai fantastic din lume"...

Simți că îi aparții în totalitate.

Eşti sigur că vei reuşi să rezolvi împreună cu ea toate problemele pe care le-ați putea întâlni în viitor.

Şi eşti atât de sigur că împărtăşiți aceleaşi sentimente încât poți spune convins: „Nu mi-e teamă de nimic! În cele din urmă am găsit persoana care:

gândeşte *ca* mine,
se gândeşte *la* mine,
se gândeşte *doar* la mine,
gândeşte *pentru* mine...

...şi în ea am găsit toată fericirea pe care am căutat-o mereu, dar pe care nu am găsit-o nicăieri".

„Suntem îndrăgostiți: atunci să ne căsătorim!"

La acest punct apare logic să spui: „Desigur! Suntem îndrăgostiți: *deci* ne căsătorim!

De ce trebuie să mai aşteptăm?

Ce obstacole se pot interpune în dragostea noastră
atât de mare,
atât de adevărată,
atât de năvalnică,
atât de irezistibilă?".

Te întreb:

- **e logic să spui:** sunt îndrăgostit nebuneşte, *deci* mă căsătoresc
- **sau e mai logic să spui:** *deoarece* sunt îndrăgostit nebuneşte, aştept să mă căsătoresc?

Problema este conținută în adverbul *nebuneşte* care sintetizează **multele motive** care trebuie să te convingă să reflectezi şi să aştepți.

Iată de ce, cine este îndrăgostit nebuneşte este o persoană supusă **la risc.**

Este o persoană care trăieşte o stare de euforie care în mod normal

nu e reală,
nu e autentică,
nu e stabilă,
nu e de durată.

Este o persoană care confundă îndrăgostirea *euforică* cu dragostea *adevărată*, pe care voi încerca să o descriu acum.

Îndrăgostirea nu e totdeauna dragoste adevărată (cu totul adevărată) pentru că **este ireală**, se confundă cu visele şi cu fantezia şi nu se situează în lumea concretă în care trăiesc muritorii obişnuiți.

Te sfătuiesc să aştepți

Unicul lucru sănătos de făcut este **să aştepți**, sau măcar „să te gândeşti asupra acestui lucru".

Trebuie să aştepți

- pentru a judeca,
- pentru a verifica,
- pentru a decide

cu calm, cu echilibru, cu o gândire în perspectivă.

Trebuie să verifici dacă persoana viselor tale este cea potrivită şi dacă într-adevăr este perfectă aşa cum o consideri tu.

Timpul şi experienţa te vor face să înţelegi că, mai devreme sau mai târziu, vei ajunge să spui: mi-am dat seama că

- este o femeie frumoasă... dar nu e cea mai frumoasă!
- este inteligentă... dar chiar şi ea are limitele ei!
- este simpatică... dar are „caracterului său insuportabil" şi adeseori e ursuză!
- este o femeie agreabilă... dar în anumite momente se arată arogantă, îngâmfată şi devine antipatică...

De aceea tu trebuie să ajungi la această concluzie şi trebuie tu însuţi să fii convins de realitate, nu pentru că îţi spun alţii, ci pentru că tu însuţi ai înţeles!

Vai dacă euforia îndrăgostirii se transformă într-o obsesie bolnăvicioasă şi distructivă!

Această mare „îndrăgostire" e o mare problemă

Această mare „îndrăgostire" e o experienţă foarte frumoasă, dar este şi o mare problemă ce aduce cu sine consecinţe periculoase în muncă, în studii, în relaţiile familiale şi sociale.

Din momentul în care te-ai îndrăgostit eşti cu adevărat de nerecunoscut. Eşti adesea nervos şi de neabordat.

Spui că eşti fericit, dar incredibil, nu zâmbeşti ca mai înainte şi eşti adesea distrat şi absent.

Te comporţi uneori ca un copil care, gelos pe jucăriile sale, nu se joacă cu nici una pentru că se teme că cineva i le-ar fura sau i le-ar rupe!

Eşti sigur că va dura?

Dacă ai un pic de răbdare şi de calm totul se va putea schimba şi cu siguranţă... se va schimba!

Vor exista **timpul** şi **împrejurarea** care să te facă să reintri gradual în lumea lucrurilor reale.

Se nasc **destul de curând neînțelegeri şi contraste.**

De exemplu:

- tu vrei să-ți cumperi o maşină nouă, şi ea îți spune: „nu e cazul!";
- tu vrei să ieşi şi ea vrea să rămână în casă;
- tu vrei să mergi la stadion şi ea vrea să meargă la părinții ei;
- tu vrei să ieşi cu prietenii, iar ea îți va reproşa că preferi compania lor, companiei ei;
- tu îi ceri gesturi de tandrețe, iar ea îți spune că nu are chef de aşa ceva...

Consecințele sunt inevitabile... şi astfel, uşor-uşor, se dizolvă *iluzia* intimității perfecte.

Apar dorințe, reacții, emoții şi modele diferite de comportament şi de relații şi începi să te îndoieşti de tine şi de ea.

Atunci deschizi în sfârşit ochii şi chiar **începi să gândeşti.**

Îți dai seama că lucrurile nu stau aşa cum le-ai gândit tu, şi că a sosit momentul de a regăsi strada ta printre labirintele castelului pe care ți l-ai construit.

Acum eşti capabil să înțelegi

Acum eşti în stare să înțelegi **diferența** dintre îndrăgostirea „euforică" şi dragostea adevărată.

„Dragostea euforică" nu este dragoste adevărată din trei motive:

- deoarece *nu este o alegere conştientă* care ține de voință: apare ca sentiment nici intenționat şi nici voit, prin urmare din motive pe care nu reuşeşti să ți le explici;

- deoarece este *o dragoste care nu cere eforturi* pentru a face față dificultăților: dacă ești îndrăgostit nu te costă nimic lungile conversații telefonice, banii cheltuiți pentru a vă întâlni, călătoriile, cadourile făcute cu dărnicie extremă pentru a părea amabil și generos;
- pentru că îndrăgostitul *nu e interesat să favorizeze o creștere personală rapidă a celuilalt*: este preocupat doar de satisfacerea nevoile sale instinctive de mulțumire sufletească și de fericire; persoana iubită nu o vede ca o continuare a propriei personalități care tinde să se afirme în mod absolut.

Altceva este îndrăgostirea și altceva este iubirea

Îndrăgostirea nu este dragoste adevărată sau, mai bine zis: **nu este încă** dragoste adevărată.

Ce este atunci îndrăgostirea?

Doctorul Scott Peck spune: „e răspunsul la o serie de stimuli sexuali interni și externi care servește la creșterea probabilității împerecherii și la garantarea supraviețuirii speciei".[1]

Este deci adesea doar o „**furtună hormonală**" care te răvășește și te tulbură.

Altceva e îndrăgostirea și altceva e iubirea adevărată.

Atunci când ieși **din obsesia afectivă** și te întorci în **lumea reală**, fii tu primul care să **rămâi surprins** de ceea ce ai spus și ai făcut la început și întrebă-te: „dar cum m-am putut înșela astfel?"

[1] M. Scott Peck, *The Road less Travelled*, New York 1978, p. 89.

Şi eşti cu adevărat norocos dacă în perioada iubirii nebuneşti" nu ai comis erori ireparabile şi nu ai luat **decizii compromiţătoare şi riscante.**

Gândeşte-te câţi se lasă purtaţi de vârtejul pasiunii şi **cedează impulsului** (sau şantajului!) de a avea un fiu, ca semn şi fruct al unei iubiri fără limite!

Trebuie să înţelegi, înainte de a iubi şi pentru a putea iubi!

Trebuie deci să examinezi componentele acestui sentiment al tău pentru a înţelege dacă este vorba doar de o „îndrăgostire" sau de dragoste adevărată.

În timp ce trăiaţi experienţa îndrăgostirii te simţeai în al nouălea cer!

Eroarea ta consta mai ales în a crede că dragostea ta ar putea dura pentru totdeauna. Dar nu era sigur că ar fi putut fi cu adevărat „eternă", deoarece în cartea căsătoriei îndrăgostirea e doar *introducerea*!

Inima cărţii este formată dintr-o dragoste dictată, **mai mult decât de sentimente, de raţiune şi de voinţă.**

Atunci: înainte de a alege şi de a decide, **reflectă îndelung.** Încearcă să faci ordine în **mintea ta** şi în **simţurile tale,** pentru a nu irosi unica viaţă de care dispui şi pentru a te putea apropia de căsătorie cu o bună probabilitate de succes.

BCU IAŞI CENTRU UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2.

De la îndrăgostire la iubire

De la îndrăgostire la iubire
Dragostea
Diferența dintre îndrăgostire și iubire
Ceea ce nu este iubire
Iubirea adevărată
Ce fel de iubire pentru cine alege să te căsătorească?

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IAS/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De la îndrăgostire la iubire

Drumul care te duce de la stadiul de îndrăgostire la cel de dragoste adevărată şi fecundă nu este *nici uşor, nici scurt.*

Îl vei putea parcurge doar dacă vei reuşi să realizezi o **transformare autentică de mentalitate şi de viaţă.**

Te invit atunci: **să reflectezi**
să te uiţi înlăuntrul tău, şi
să observi atent persoanele
care te înconjoară.

Nu este dificil să constaţi sfârşitul trist al unor alegeri făcute la îndemnul unei îndrăgostiri foarte rapide, dacă îl confruntăm cu alte situaţii fericite, care au fost încă de la început susţinute de o dragoste adevărată.

Tu trebuie să-ţi decizi „destinul" personal (nimeni nu te poate înlocui în această alegere!) şi să începi să-l trăieşti după ce ai verificat ţinta la care trebuie să ajungi şi instrumentele cu care să-o atingi.

Trebuie să ajungi să ştii cu claritate **cine eşti şi ce vrei.**

Trebuie să verifici dacă barca în care navighezi este fragilă şi nesigură sau solidă şi verificată.

Despre îndrăgostire am vorbit deja.

Acum vom încerca să ilustrăm conţinuturile **dragostei adevărate,** în opoziţie cu cele ale **falsei iubiri.**

Dragostea

Cuvântul *dragoste* este unul din acelea care fac să vibreze puternic inima fiecărui om şi deci şi pe a ta.

De ce?

Pentru că tu, ca toți bărbații și femeile din această lume,

- **ești făcut pentru a iubi și pentru a fi iubit,**
- **ești pe deplin fericit** atunci când realizezi ce înseamnă dragostea,
- **ești totalmente tu însuți** atunci când o construiești în tine și în jurul tău.

Dar ce înseamnă cuvântul „iubire"?

- pentru unii înseamnă „a face dragoste",
- pentru alții: a fi îndrăgostiți,
- pentru alții: a-i primi și a-i ajuta pe săraci și pe cei nevoiași,
- pentru alții: a te emoționa în fața încercărilor celuilalt,
- pentru alții: a îndeplini anumite gesturi de solidaritate și generozitate;
- pentru alții: este dăruirea de sine pentru a-l ajuta pe celălalt să ajungă la fericire.

Să vedem diferența care se interpune între îndrăgostire și dragoste.

Diferența dintre îndrăgostire și iubire

- **Îndrăgostirea** este un *sentiment* puternic, dulce, gratificant (satisfăcător), vibrant, impetuos.

Iubirea este o *atitudine proprie voinței libere*, care te face să spui: „eu vreau adevăratul tău bine până la sacrificiul și la uitarea de mine însumi".

- **Îndrăgostirea** vine *spontan*, fără ca tu să trebuiască să te implici pentru a o face să se nască.

Iubirea, din contră, *trebuie construită*, și drumul care duce la acest scop nu are niciodată sfârșit.

- **Îndrăgostirea** poate *conviețui cu egoismul*, cu posesivitatea, cu gelozia, chiar şi cu delictul (câte delicte sunt opera persoanelor îndrăgostite!).

Iubirea nu poate trăi cu egoismul, deoarece comportă darul de sine celuilalt:

dar liber,
gratuit,
dezinteresat.

Iubirea este întâlnirea cu celălalt fără a pretinde recompense sau schimb reciproc: „am încredere în tine; îmi pun speranța în tine pentru totdeauna!".

Ceea ce nu este iubire

Iubirea adevărată:

- **nu e o forță care te împinge doar la unirea fizică, la „a face dragoste", la a-ți da propriul corp.**

Până şi animalele se unesc corporal, dar nu se iubesc. Chiar şi o prostituată îți dă corpul său, dar nu îți dă iubire!

Câte acte sexuale (chiar dacă au loc în cadrul căsătoriei) sunt semnul egoismului şi nu al dragostei!

De fiecare dată când îți dai corpul fără a te dărui total şi definitiv pe tine însuți, dăruieşti ceva „fals" şi faci din corpul tău un „instrument" al egoismului tău.

- **nu înseamnă a poseda persoana iubită**, deoarece a o poseda fără a o iubi înseamnă a face din ea un instrument, aşa cum sunt instrumente toate lucrurile.

Persoanele nu sunt *mijloace sau instrumente* destinate propriilor nevoi şi nu se pot folosi aşa cum se foloseşte automobilul, hrana, băutura, îmbrăcămintea, ceasul..., tocmai pentru că *sunt persoane şi nu lucruri.*

Iubirea adevărată nu este niciodată o forță care tinde spre instrumentalizare!

- **nu este o forță negativă sau alienantă.**

Dacă pretinsa dragoste îi face rău celuilalt, dacă îl micșorează, îl disprețuiește sau îl distruge, dacă îl dezamăgește, îl înșeală sau îl face să sufere... **nu este iubire**, dar e ură considerată și confundată cu iubirea.

Iubirea adevărată

Iubirea adevărată:

- **este voirea binelui efectiv al celuilalt.** Este a vrea binele unei persoane până la uitarea sau sacrificiul de sine;
- **este „a construi" persoana iubită, sau mai bine, a o ajuta să se „construiască".**

Fiecare persoană, indiferent cât de dotată este din punct de vedere al inteligenței și al voinței, chiar dacă este adultă, rămâne întotdeauna o existență:

- niciodată terminată,
- niciodată completă,
- niciodată finalizată.

Este ca *o sămânță* care tinde să devină plantă; este la fel ca *un copil* care tinde să devină adult.

Are nevoie de ajutor pentru a încolți și a crește.

Are nevoie de iubire pentru a se maturiza din punct de vedere intelectual, moral, afectiv, social, sexual și religios.

Nu e ușor a construi o casă, un palat, o punte, un oraș..., dar aceste construcții sunt *puțin lucru* dacă le raportăm la „construirea" unei persoane.

Şi tocmai aceste lucruri trebuie să le facă iubirea!

- **este a alege un „tu" pentru a-l îmbogăți cu orice bine.**

Este o alegere a voinței care te determină să spui:

- tu eşti *mică*: te aleg pentru că vreau să te ajut să devii mare;
- tu eşti *fragilă*: te aleg pentru că vreau să te ajut să devii puternică;
- tu eşti atât de *singură*: te aleg pentru că vreau să uşurez singurătatea ta;
- tu eşti atât de *săracă*: te aleg pentru că vreau să te „îmbogățesc";
- tu ai *nevoie să creşti*: te aleg pentru că doresc să te ajut să devii o capodoperă![2]

Ce fel de iubire pentru cine alege să se căsătorească?

Dacă te orientezi spre căsătorie, **iubirea trebuie să fie specială**: pe de o parte, trebuie să aibă caracteristicile dragostei în general, iar pe de altă parte trebuie să aibă caracteristicile *tipice* căsătoriei.

Tu poți şi trebuie să te căsătoreşti:

- **dacă eşti atras fizic** de către persoana aleasă.

Este greşit a te căsători cu o persoană pentru care nu simți atracție fizică, mai mult sau mai puțin intensă.

Dacă te căsătoreşti *fără a simți această atracție*, căsătoria este expusă riscului; dar dacă te căsătoreşti contând *doar* pe aceasta, căsătoria este deja defectuoasă din start.

---

[2] Cf. N. de Martini, „O sută de întrebări din sfera sexualității", LDC, p.16.

Căsătorește-te doar dacă poți să spui: „Îmi place foarte mult! îmi place în întregime! îmi place ca nimeni alta!";

- **dacă ești îndrăgostit**, adică dacă vezi în ea multe motive pentru a o prefera oricărei alte persoane...

Îndrăgostirea dulce, intensă, bucuroasă, duce mai ușor la *acceptarea și dăruirea* reciprocă.

Trebuie să te căsătorești *ca îndrăgostit* și trebuie să continui să trăiești căsătoria *ca îndrăgostit*, utilizând instrumentele acesteia pentru a cultiva sentimentul frumos care te-a determinat să alegi această femeie dintre toate celelalte!

- **dacă ai transformat îndrăgostirea în iubire adevărată, făcând un drum autentic** de conversie, în dorința de a o ajuta să *se construiască* cu ajutorul tău, care ar trebui să te împingă până la sacrificiul personal;
- **dacă simți și cultivi prietenia**, care este *fructul natural* al iubirii mature care unește două persoane.

Prietenia este un raport interior profund, fondat pe simpatie și stimă reciprocă.

Diogene Laerzio o definește: „a fi un singur suflet în două corpuri".

Paul Evdokinov: „este întâlnirea a două confidențe, a două dăruiri, a două acceptări".

De Martini: „este întâlnirea a două persoane care realizează:

- cunoașterea mutuală,
- dăruirea mutuală, și
- acceptarea reciprocă".[3]

[3] IDEM, p.22.

La ce serveşte a fi soţi dacă nu sunt prieteni?

Din păcate, foarte mulţi tineri *iniţiază* raportul lor doborâţi de pasiunea fizică, fără a simţi un sentiment adevărat de prietenie şi dragoste.

În scurt timp, *rup legăturile* şi astfel, „se rup pe ei înşişi".

- **dacă eşti orientat să ajungi cu ea la o consonanţă totală**, ceea ce este o colaborare absolută, la nivelul personalităţii, culturii, idealurilor, credinţei, religiozităţii.

Dacă nu ajungi la această consonanţă, mai ales pe planul formării morale şi religioase, se vor naşte conflicte şi tensiuni care vor face convieţuirea imposibilă.

Condiţiile necesare pentru a realiza o căsătorie bună pot fi exprimate prin acest grafic (5 trepte):

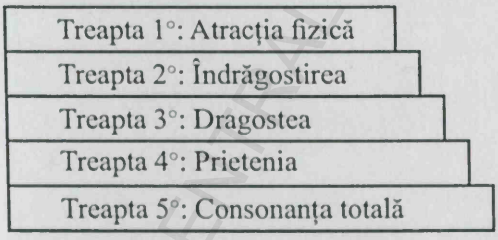

BCU IASI CLUJ UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3.

Dragostea şi sexualitatea

Sexualitatea: dar şi problemă
Este un factor determinant în viaţa de cuplu
Sexualitatea
Valoarea corpului
Sexualitatea şi genitalitatea
Căsătoria şi virginitatea: două alegeri, două valori

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sexualitatea: dar şi problemă

Sexualitatea este tema cea mai strâns legată cu dragostea şi cu viaţa.

Nu e problema cea mai importantă a vieţii, pentru că aspectul fundamental este cel al iubirii.

Şi de fapt omul este cu adevărat fericit dacă îşi fundamentează viaţa:

- **pe dragostea faţă de Dumnezeu**, iubindu-L mai presus de orice lucru;
- **pe dragostea faţă de ceilalţi**, iubindu-i *în* Dumnezeu şi *cum* îi iubeşte Dumnezeu;
- **pe dragostea de sine însuşi**, căutând creşterea proprie la toate nivelele.

Sexualitatea, deşi nu este problema cea mai importantă, este desigur problema **cea mai condiţionantă** a vieţii, atât în sens pozitiv, cât şi în sens negativ.

Catehismul Bisericii Catolice spune: „**sexualitatea** afectează **toate aspectele** persoanei umane, în unitatea trupului şi sufletului ei.

Ea angajează în mod deosebit:

- afectivitatea,
- capacitatea de a iubi şi de a procrea,
- atitudinea de a lega relaţii de comuniune cu alţii"[4].

Este un factor determinant în viaţa de cuplu

Sexualitatea marchează mult reuşita căsătoriei, deoarece este prezentă şi în unirea completă prin care bărbatul şi femeia realizează propriile finalităţi ale raportului lor.

---

[4] *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 2332. Acest Catehism va fi citat succesiv cu iniţialele CBC.

O perspectivă greşită asupra acestui aspect particular se dovedeşte a fi în mod normal dezastruoasă în viaţa cuplului.

Statisticile au dezvăluit că:

- unele căsătorii, deşi nu s-au terminat cu divorţul, au mers înainte sub semnul infidelităţii, care este:
  - uneori *învăluită*: el nu „ştie de ea", ea nu „ştie de el";
  - uneori *pusă de acord*: „eu îmi fac viaţa mea, tu o faci pe a ta, dar rămânem împreună din motive familiale sau sociale".

Infidelitatea conjugală, şi cu complicitatea filmelor, a TV şi a presei este atât de răspândită încât este considerat antic şi depăşit fidel legământului său.

- alte căsătorii, deşi nu duc la divorţ sau infidelitate, sunt văzute ca fiind fără iubire, fără bucurie, fără interese comune, fără dialog.

Şi ce anume este mai tristă şi mai săracă decât viaţa unui cuplu care nu ştie să utilizeze propria sexualitate ca mod de comunicare şi bucurie?

Sexualitatea

1. Sexualitatea este o înclinaţie fundamentală a existenţei umane şi astfel:

- este înrădăcinată profund în toate creaturile şi este parte integrantă a acestora;
- este o realitate care investeşte toată persoana;
- este o realitate pozitivă.

Şi dacă este **înrădăcinată în existenţa umană**, sexualitatea nu este o realitate dobândită, tranzitorie, artificială..., dar este parte integrantă a persoanei.

Fiind o realitate globală, ea **interesează tot omul**, şi îl constituie într-un mod determinat.

Atât bărbatul, cât şi femeia **sunt sexuaţi**: unul în sens masculin, iar celălalt în sens feminin.

Bărbatul gândeşte şi acţionează **ca bărbat**, femeia gândeşte şi acţionează **ca femeie**.

Sexualitatea este o realitate pozitivă, dăruită pentru creşterea şi bucuria persoanei şi a cuplului!

2. Este înclinaţia spre un „tu" care te atrage la un raport intim, personal şi total.

Nu este doar un raport fizic **a două corpuri** care, chiar dacă este numit intim, este mereu doar un raport extern, episodic şi superficial.

Nu este în mod simplu un raport **a două inimi** îndrăgostite, deoarece raportul afectiv se uneşte adesea cu egoismul, cu plăcerea personală şi cu instrumentalizarea partenerului.

Este, în schimb, raportul a două unităţi inseparabile (inima şi corpul), care vibrează emoţional, devenind „un singur trup, un singur suflet".

3. Este înclinaţia spre un raport de dăruire şi acceptare care îi determină pe cei doi parteneri să spună:

- **eu mă dăruiesc** ţie gratuit;
- **eu te primesc** cu dragoste aşa cum eşti, fără a pretinde nimic, pentru că dedicându-mă ţie, tu poţi deveni mai bun.

4. Este înclinaţia spre un raport care trebuie să fie fecund de dragoste şi de viaţă.

Soţii sunt chemaţi să dea **trei tipuri de viaţă**:

- viața în cadrul cuplului: dacă se iubesc, creează dragostea;
- viața în lume: soții trebuie să răspândească civilizația dragostei;
- viața în copii: soții realizează dragostea lor dând viață unor noi ființe, care sunt tocmai copiii.

Valoarea corpului

Necesitatea redescoperirii şi recuperării persoanei făcute din suflet şi din corp unite împreună, pun în evidență potențialitatea corpului şi rolul său fundamental în constituirea persoanei.

Isus a demonstrat întotdeauna o atenție deosebită pentru om, în totalitatea sa de suflet şi de corp.

El a venit să salveze omul, tot omul.

El, care s-a făcut carne, a salvat şi salvează omul încarnat, nu dezincarnat.

Nu se poate vorbi deci de om separându-l de corporalitate, de materialitate şi sexualitate sau făcând abstracție de ele[5].

Este necesar a descoperi adevăratul sens al sexualității:

[5] Tema importanței limbajului corpului este una dintre cele mai tratate de specialiştii şi de teologii moderni. Ajunge să-l citãm pe A. Lowen, *Limbajul corpului*, Ed. Feltrinelli; B. Borsato, *Viața de cuplu*, LDC; A. Alberoni, *Sexul şi dragostea*, Mondadori. Cea mai prestigioasă contribuție la „Teologia corpului" a fost adusă de papa Ioan Paul al II-lea, ale cărui intervenții principale au fost adunate într-un volum prestigios îngrijit de Mons. Carlo Caffara sub Consiliul Pontifical pentru Familie: *Dumnezeu a creat bărbatul şi femeia*, Ed. Vaticana.

- ca o **mare forță**, care pune în mişcare instincte puternice;
- ca **bogăție** fecundă, care generează viața;
- ca **izvor de bucurie**, de frumusețe, de plăcere, de armonie;
- ca **dar prețios**, dat pentru a fi dăruit la rândul său;
- ca **realitate misterioasă** şi niciodată pătrunsă pe deplin, dar întotdeauna **frumoasă şi atrăgătoare.**

Sexualitatea şi genitalitatea

Sexualitatea şi genitalitatea, deşi sunt strâns legate, nu trebuie confundate.

Sexualitatea se referă la ființa umană în totalitatea sa spirituală şi corporală, aşa încât unirea sexuală este **mult mai mult** decât o simplă *împerechere.*

Genitalitatea implică aspectul fiziologic al transmiterii vieții şi este exprimată **în** şi **cu** utilizarea organelor genitale.

Nu se poate „trata" despre corp separându-l de suflet, iar aşa cum acest corp **eşti tu**, nu poți avea nici un raport fizic fără ca şi sufletul tău să nu fie implicat!

Iată de ce **abuzurile sexuale** de orice fel (de la violența asupra copiilor la diferite raporturi extra-matrimoniale) crează suferințe şi deziluzii şi marchează profund memoria, psihicul şi inima.

Întâlnirea sexual-genital răspunde la două exigențe naturale:

- la deplina comuniune afectivă;
- la procreare, ca rod al dragostei.

Cele două exigențe **nu sunt divizibile**, şi de aceea, a sacrifica una în dauna celeilalte şi dându-i altă semnificație „distrugem" natura şi nu comunicăm dragostea adevărată.

Nu poți renunța la sexualitatea ta care te face să fii „această" persoană particulară şi nu alta, **dar poți renunța la genitalitate**, astfel încât să-i poți iubi pe, să intri în relație cu ei, fără a implica folosirea organelor genitale.

Căsătoria şi virginitatea: două alegeri, două valori

Poți renunța atunci la utilizarea genitalității tale, fără a renunța să trăieşti în alt mod sexualitatea ta.

Se poate renunța la ceva **ce ai** (bărbatul şi femeia au organe genitale), dar nu se poate renunța la ceea **ce** eşti (bărbatul şi femeia sunt „sexuați").

Evident că se poate renunța la ceea ce ai doar **pentru a realiza un scop superior.**

S-a spus:

femeia este ceea ce-i lipseşte bărbatului;
bărbatul este ceea ce-i lipseşte femeii;
Dumnezeu este cel ce le lipseşte la amândoi.

Tu-ul lui Dumnezeu este astfel infinit capabil să umple imensele goluri din inima unui bărbat şi a unei femei.

Desigur, pentru a face renunțările pe care le presupune virginitatea este necesară **o intensă comuniune de dragoste şi rugăciune** cu acel TU care, deşi pare îndepărtat şi de necuprins, este dimpotrivă intim prezent şi alături de noi.

În căsătorie, eu-l uman *se integrează* cu un tu-uman şi, în cuplu, se îndreaptă spre un TU suprem, absolut, final.

În virginitate, eu-l uman se integrează
- direct,
- total şi
- matrimonial

cu TU al lui Dumnezeu, fără nici o mediere umană[6].

Cel feciorelnic alege să fie **total şi numai** al lui Dumnezeu, pentru a-şi deschide inima la iubirea pentru fraţi, recunoscuţi ca imagini ale lui Dumnezeu, fără a face diferenţe de rasă, de naţionalitate şi de religie: „l-ai văzut pe fratele, l-ai văzut pe Dumnezeu"!

În chilia umilă şi săracă, unde călugărul sau călugăriţa trăiesc deplina intimitate cu Dumnezeu, palpită toată umanitatea care se face prezentă în rugăciunea celui care, în Dumnezeu, îşi trăiesc viaţa, istoria şi suferinţa.

Mireasa creştină ajunge la mirele DIVIN prin intermediul mirelui UMAN.

Mirele creştin ajunge la mirele DIVIN prin intermediul miresei UMANE.

Cel feciorelnic sau fecioara ajunge la mirele DIVIN prin intermediul întreagii comunităţi a fraţilor iubiţi aşa cum îi iubeşte Dumnezeu.

---

[6] Alegerea virginităţii îşi găseşte realizarea concretă normal şi oficial în *Profesia religioasă*, prin intermediul voturilor de castitate, sărăcie şi ascultare (Persoanele consacrate) sau prin intermediul unei promisiuni particulare de celibat consacrat (Preoţii).

4.

Sărbătoarea iubirii

Sărbătoarea iubirii
Totul pleacă de la Dumnezeu
Iubirea umană se naşte din iubirea divină
Dumnezeu e un Dumnezeu în trei Persoane
Este un Dumnezeu care este familie
Dumnezeu a creat familia
Denumirile iubirii
Cuplul este imaginea lui Dumnezeu
Atunci când iubirea „cântă"

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sărbătoarea iubirii

Să ne predispunem să ascultăm imnul bucuriei care se ridică din orice cuplu care trăieşte sărbătoarea iubirii.

Ne ajută în această contemplare cel mai **frumos cântec din *Cântarea Cântărilor***:

„O voce! Iubitul meu! Iată-l! Ridică-te iubita mea, frumoasa mea şi vino! (...) Fă-mă să aud vocea ta, deoarece vocea ta e suavă, chipul tău e senin. Iubitul meu este pentru mine şi eu pentru el. (...) El îmi zice: dragostea este tare ca moartea, gelozia este neînduplecată ca locuinţa morţilor..."[7].

Şi în aceasta ne ajută **mărturiile cuplurilor** care au văzut şi trăiesc această experienţă şi care ne vorbesc:

- **de uimire,**
- **de încântare,**
- **de bucuria de a trăi,**
- **de senzaţii inimaginabile şi de nedescris.**

O confirmă **multe cupluri de soţi în vârstă** care, odată cu trecerea anilor, au conservat intactă dragostea lor, ba chiar au întărit-o şi au îmbogăţit-o pentru a o trăi *în mod diferit*, faţă de prima întâlnire şi primii ani de căsătorie.

Scrie unul din aceste cupluri: „acum, după 40 de ani, putem spune că dragostea iniţială a rămas tânără şi ne îndeamnă la schimbări de gesturi de tandreţe; ne luminează asupra cunoaşterii celuilalt şi ne stimulează să oferim acea indulgenţă iubitoare tipică îndrăgostirii"[8].

---

[7] Cântarea Cântărilor 2, 8 - 8, 6.

[8] Echipa Notre Dame, *Dragostea şi căsătoria*, LDC, p. 46.

Totul pleacă de la Dumnezeu

A iubi este frumos!

A se căsători este frumos deoarece căsătoria... **a inventat-o Dumnezeu!**

Vorbim, desigur, de Dumnezeu din Biblie: de Dumnezeu care s-a revelat în Cristos, şi care ne-a vorbit şi ne vorbeşte azi în Biserică.

Este Biblia însăşi cea care ne călăuzeşte în mister şi ne descoperă că El însuşi, Creatorul oricărui lucru, este un Dumnezeu „căsătorit".

În ce sens?

Este foarte simplu! Pentru că Dumnezeu este într-adevăr un singur Dumnezeu, dar este un Dumnezeu în trei Persoane egale şi distincte: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

Şi sunt Persoane atât de „îndrăgostite" între ele, încât formează împreună **o singură realitate: un singur Dumnezeu!**

Misterul Sf. Treimi

este un **mister de iubire,**
este **misterul iubirii maxime,**
este **misterul originii iubirii.**

Iubirea umană se naşte din iubirea divină

Aşa stând lucrurile, nu se poate vorbi despre iubire dacă nu plecăm de la acest mister primordial, principiul şi izvorul oricărei realităţi pământeşti, pentru a afirma, cu textele sacre în mână, că:

- Dumnezeu este iubire,
- a creat iubirea,
- a creat pentru iubire,
- a modelat fiecare lucru după acel unic „exemplar" care este El însuşi, şi prin urmare,

în ADN-ul fiecărei creaturi este Dumnezeu, Dumnezeu **înainte de toate.**

Orice discurs despre dragoste sau despre căsătorie nu poate pleca decât de aici: **de la Trinitatea divină.**

Dumnezeu e un Dumnezeu în trei Persoane

Viața intimă trinitară este un ansamblu de **distincție** și de **comuniune.**

Viața divină este viața în care Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt:

- Unul **pentru** Altul,
- Unul **dăruit** Celuilalt,
- Unul primirea Celuilalt,
- Unul **împărtășit cu** Celălalt.

Dumnezeu Tatăl este darul gratuit care dă începutul vieții și o face să existe.

Dumnezeu Fiul este primirea darului și abandonarea în Tatăl.

Dumnezeu Duhul Sfânt este legătura de unitate între Tatăl și Fiul, extazul permanent și beatificant, iubirea infinită.

Este un Dumnezeu care este familie

Din ceea ce ni s-a revelat putem înțelege (sau mai bine, intui!) că Dumnezeu:

- este familie,
- este o relație extraordinară de iubire,
- este un „ocean" de iubire.

În Ființa divină există o forță dinamică extraordinară și o reciprocitate irezistibilă.

În acest dinamism, cele trei persoane sunt:

- Una **pentru** Alta,
- Una **cu** Alta,
- Una **în** Alta.

Şi sunt aşa pentru că **sunt în relaţie**; şi sunt în relaţie **pentru că sunt persoane.**

Nici o Persoană nu rămâne închisă în sine însăşi, dar fiecare este îndreptată spre cealaltă: **ele sunt relaţie în comuniune.**

Nu este doar un Dumnezeu imobil şi închis în sine, dar un Dumnezeu dinamic şi deschis; un Dumnezeu care iubeşte şi comunică iubirea; **un Dumnezeu care este „familie" şi care crează familia oamenilor.**

Dumnezeu a creat familia

Un Dumnezeu care e familie nu putea fi decât autorul familiei umane.

Misterul iubirii umane **recheamă şi retrimite spre ceva infinit.**

Se percepe ca un fragment din infinit, din transcendent, din divin.

Iubirea Dumnezeului **creator** pentru iubire, al Dumnezeului **încarnat** pentru iubire, al Dumnezeului **mort şi înviat** din iubire, se revelează în anumite momente de graţie când se trezeşte din uimirea primei îndrăgostiri, când se gustă bucuria unirii cu soţul, se jubilează prin naşterea fiilor, se bucură de capacitatea de a privi pe fiecare om, pe toţi oamenii, dincolo şi peste noi înşine şi de ambientul nostru familial...

Denumirile iubirii

Dar ce anume este iubirea?

Ce anume este iubirea lui Dumnezeu revelată nouă de Fiul, izvorul oricărui tip de iubire?

Ce anume este iubirea de cuplu, din *Cântarea Cântărilor*?

Ce anume este iubirea pe care atâtea cupluri o trăiesc pe parcursul întregii vieți?

Trei sunt cuvintele prin care se descriu diferitele moduri de a iubi:

1. **Eros** (ερος)

Este dragostea sexuală, care se exprimă în corporalitate.

Este cea specifică cuplului, în care unul încearcă să se completeze în celălalt, în care unul încearcă să relaționeze cu celălalt, având în vedere a da viață unei noi creaturi.

Este proprie experienței umane (nu lui Dumnezeu), dar este darul lui Dumnezeu.

Este pasiune, este dorință; este forță puternică şi energie creatoare. Este un impuls puternic spre persoana iubită, pentru a împărți cu ea plăcerea sexuală şi a satisface exigența comună de unitate şi împlinire.

Nu este iubire gratuită: doreşte şi se aşteaptă să fie reciprocă şi pretinde un răspuns la acelaşi nivel.

Este o dragoste la risc, deoarece dacă nu este strâns legată de afectivitate şi tandrețe, nevoia celuilalt devine dorință de a poseda, transformându-se în agresivitate care e dusă la satisfacerea propriului impuls.

Cu toate că e frumoasă, este o dragoste riscantă pentru că tinde să facă din persoana iubită doar **obiectul** propriei dorințe şi doar **instrumentul** propriei satisfacții.

2. Filia (φιλια)

Este prietenia, care nu este specifică cuplului, dar care nu poate lipsi din viața cuplului.

Prietenia:

- este încredere, deschidere, abandon;
- este acceptarea celuilalt, întâlnire, ascultare;
- este participare, împărtăşire, solidaritate;
- este căutarea comună a adevărului, a frumuseții, a dreptății.

Chiar şi prietenia prezintă laturi obscure şi ambigue pentru că poate fi întunecată de interese, gelozie, invidie.

3. Agape (αγαπη)[9]

Este caritatea.

Nici această dimensiune nu este exclusivă pentru cuplu, dar îl uneşte, îl transformă, îl înalță.

Este dăruirea de sine definitivă, absolută şi totală.

Este dăruire celuilalt, care se alimentează cu iubirea lui Dumnezeu, în atitudinea de a vedea în altul imaginea lui Dumnezeu, şi de a-l iubi pentru că Dumnezeu îl iubeşte.

Este darul oferit zi de zi şi fără a pretinde reciprocitate.

În dragostea cuplului, cele trei componente, *eros*, *filia* şi *agape* se împletesc variat şi cu accentuări diverse, în funcție de momentele proprii fiecăreia.

---

[9] *Agàpe* este cuvântul grecesc utilizat în Evanghelia lui Ioan pentru a indica dragostea nelimitată a lui Dumnezeu, şi chiar şi dragostea omului atunci când participă la dragostea lui Dumnezeu. A fost tradus în latină prin termenul *caritas* (caritate), utilizat adesea în sens redus ca *opere* de caritate, pomană şi alte virtuți umane.

În raportul concret de dragoste nu e uşor să le recunoşti distinct, deoarece iubirea este mult mai complexă şi mai bogată decât orice schemă posibilă.

Cuplul este imaginea lui Dumnezeu

Simbolul cel mai luminos şi mai transparent al lui Dumnezeu este cuplul: unitatea iubirii dintre un bărbat şi o femeie care se iubesc.

Cuplul este imaginea lui Dumnezeu pentru că, la fel ca Dumnezeu:

- **conţine** o pluralitate de persoane;
- este **comuniune** de iubire;
- este **izvor** fecund de viaţă;
- este **imaginea** lui Dumnezeu Unul şi Întreit.

Ca şi în Trinitate, familia trăieşte diversitatea şi alteritatea, egalitatea, asemănarea şi reciprocitatea.

Trăieşte comuniunea mai ales „agape", care este expresia maximă a iubirii între persoane diferite şi libere.

Renzo Bonetti scrie: „Cuplul este atât de frumos că se aseamănă cu Dumnezeu; şi Dumnezeu este atât de frumos că a creat cuplul!".

Cuplul se naşte din însăşi inimă Trinităţii.

Atunci când dragostea „cântă"

Daniele Ricci, într-o culegere de cântece compuse pentru „cei care au ales viaţa de cuplu sau se pregătesc pentru aceasta", „cântă" dragostea cu această prezentare exultantă:

„Pentru bărbat şi pentru femeie, ca şi pentru întreaga umanitate, nu este nici o valoare mai mare decât iubirea.

Este la începutul vieții.

Este originea sa şi floarea sa, sămânța sa şi fructul său.

Este apărarea sa şi libertatea sa.

Este gloria şi sacrificiul său, deoarece din iubire se poate da viața.

Misterul iubirii este în inima Revelației creştine.

Cristos maturizează iubirea cu căldura sa şi o încoronează cu splendoarea sa divină, dând ochi credinței care pătrunde sensul lucrurilor.

A cânta iubirea este un dar; este o «binecuvântare».

Este un cadou pentru cel care este prins în valul vieții curente"[10].

Prin urmare nimic nu este mai frumos, mai îmbucurător, mai luminos, mai prețios decât iubirea: decât iubirea cuplului.

Nu degeaba s-a spus că omul este o scânteie din Dumnezeu-Dragoste!

[10] Cf. D. Ricci, *Când dragostea cântă*, Ed. Musicali Paoline.

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5.

A te căsători... este frumos!

Planul lui Dumnezeu pentru bărbat şi pentru femeie
Pentru toţi căsătoria este un legământ
Celebrarea căsătoriei dă viaţă unei noi realităţi
Prin căsătorie cuplul dobândeşte
o valoare legală şi oficială
Căsătoria este un dar
Este un dar total
Este un dar gratuit
Este un dar definitiv
Este un dar unic
Este un dar fecund
Este un dar ireversibil
Căsătoria este o aventură
Este o aventură la risc
Proiectul original nu se schimbă
„A te căsători este frumos şi potrivit"

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Planul lui Dumnezeu pentru bărbat şi pentru femeie

Dumnezeu, care este iubire şi care a creat iubirea, cheamă omul la iubire.

Creând bărbatul şi femeia, **Dumnezeu i-a chemat prin căsătorie la o comuniune intimă de viaţă şi de iubire**, „astfel încât nu vor mai fi doi, ci un singur trup"[11].

Binecuvântându-i, Dumnezeu le-a spus: „**Fiţi rodnici şi înmulţiţi-vă**"[12].

Uniunea matrimonială a bărbatului şi a femeii, fondată şi structurată după legi proprii Creatorului, prin natura sa este orânduită la **comuniunea şi binele soţilor şi la generarea şi educarea copiilor.**

Uniunea matrimonială, după planul divin original, este **indisolubilă**, aşa cum afirmă Isus: „ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă".[13]

„Chemarea la căsătorie" este deci **înscrisă în însăşi natura bărbatului şi a femeii.**

Nu este o instituţie pur umană şi, în ciuda modificărilor care au apărut de-a lungul secolelor şi au făcut ca demnitatea sa să nu se mai manifeste cu aceeaşi claritate, **există în toate culturile** un anumit sens al măreţiei unirii matrimoniale, **de care este legată salvarea persoanei şi a societăţii umane şi creştine.**[14]

Pentru toţi căsătoria este un legământ

Căsătoria pur naturală sau civilă este aceea care se realizează între persoane „apte", după normele

[11] *Mt*, 19,6.

[12] *Gen* 1, 28; CBC, Compendiu, n. 337.

[13] *Mc* 10,9; IDEM, n. 338.

[14] Cf. CBC, n. 1603.

Codurilor de Drept Civil în vigoare ale diferitelor state.

După Codul de Drept Canonic este: „**legământul** prin care un bărbat şi o femeie stabilesc între ei o „**comuniune**" **a întregii vieţi:** rânduit prin caracterul său natural, spre **binele soţilor** şi spre **naşterea şi educarea copiilor**".[15]

*Codul Dreptului Civil italian **specifică drepturile şi obligaţiile reciproce ale soţilor,** recunoscând **demnitatea egală** a acestora.*

Aceştia trebuie să-şi fixeze, de comun acord domiciliul, trebuie să fie fideli unul altuia, să se ajute reciproc şi să colaboreze spre binele familiei[16].

*Codul Familiei publicat în anul 1954 şi apoi modificat şi completat de Legea 23 din 26 ianuarie 1999 şi Legea 272 din 21 iunie 2004, în capitolul III, tratează despre **drepturile şi obligaţiile reciproce ale soţilor,** recunoscând acestora o **demnitate egală.***

Aceştia trebuie să-şi fixeze, de comun acord domiciliul, trebuie să fie fideli unul altuia, să se ajute reciproc şi să colaboreze spre binele familiei[17].

Celebrarea căsătoriei dă viaţă unei noi realităţi

Celebrarea căsătoriei nu este doar o formalitate, dar este:

- un mare eveniment,
- **crearea unei noi realităţi,** care este cuplul, un

[15] Cf. *Codul de Drept Canonic, (CDC),* text oficial şi traducere în limba română Pr. Ioan Tamaş, Ed. Sapientia, Iaşi, 2004, can. 1055.

[16] Cf. Codului Dreptului Civil Italian, art. 143-144.

[17] Cf. Ion P. Filipescu, Andrei P. Filipescu, *Tratat de dreptul familiei,* Ed. All Beck, Bucureşti, 2002, pp. 39-186.

cuplu **original şi irepetabil,** care nu se identifică şi nu se confundă cu nici un alt cuplu.

Consimţământul matrimonial este, într-un anumit sens, un **act creator,** care dă fiinţă unei realităţi care la început nu exista; şi că aceasta este o realitate unică, distinctă şi inconfundabilă.

Este comparabilă cu *conceperea,* în care se generează o nouă fiinţă umană, care mai înainte nu exista.

Prin căsătorie cuplul dobândeşte o valoare legală şi oficială

Odată cu celebrarea căsătoriei, **noul cuplu intră, astfel, în societate:** acum are un statut social, un rol bine definit, o existenţă legală şi oficială.

Fiecare dintre soţi are un rol bine determinat, şi cuplul este introdus în comunitatea civilă.

Cei doi soţi nu formează un cuplu anonim şi nedefinit, **ci o familie** cu contururi sociale precise, care este protejată de lege şi astfel nu e abandonată în ea însăşi.

Căsătoria este un dar

Mai mult decât a lua în considerare aspectele juridice, preferăm să tratăm aici **conţinuturile afective şi spirituale** ale legământului conjugal, pentru a afirma că, mai mult decât un schimb rece de obligaţii şi de drepturi, căsătoria este dăruirea reciprocă între un bărbat şi o femeie, exprimată în aceşti termeni:

- **eu îţi dau şi îţi ofer** sufletul meu, inima mea, corpul meu, viitorul meu: pe mine însumi în totalitate;

- **tu mă primeşti şi îmi dai** sufletul tău, inima ta, corpul tău, viitorul tău: pe tine însuţi în totalitate.

Tu şi eu, împreună, devenim un singur lucru: „un singur trup".

Împreună, ne vom deschide vieţii; împreună vom da viaţa!

Este un dar total

Este o dăruire a sufletului şi a corpului, şi astfel este dăruire **completă.**

Această dăruire care îmbrăţişează toată **realitatea psiho-fizică** îşi are **exprimarea** cea mai evidentă în actul conjugal şi **experienţa sa minunată** în comuniunea de convieţuire şi de viaţă.

Este un dar gratuit

Este un dar care se naşte din **deplina încredere** pe care unul o are în celălalt, în certitudinea de a nu da şi de a nu primi nici o deziluzie.

Este un a-şi spune reciproc:

eu te iubesc,
te primesc,
te accept aşa cum eşti...

şi nu am nici o minimă îndoială că m-ai putea minţi sau trăda.

Este un impuls **care pleacă din inimă,** şi nu face calcule asupra eventualităţii de a nu primi reciprocitatea sperată şi promisă.

Este un dar definitiv

Este un dar **dat pentru totdeauna**, fără termene şi fără limite de timp.

Este un dar oferit fără **nici o rezervă**.

Este o **alegere definitivă** care exclude încă de la început orice alegere diferită.

Este o alegere care se opune oricărui **tip de trădare sau infidelitate**.

Soţul şi soţia pot şi trebuie să-şi spună cu inimă sinceră şi convinsă: **„noi ne aparţinem total şi definitiv"**.

Este un dar unic

„Eu nu voi avea alt bine decât pe tine". Tu eşti o persoană unică, irepetabilă şi astfel de neînlocuit.

Te aleg **ca soţ**, ştiind că această alegere este cea mai angajantă, după aceea a lui Dumnezeu.

Viitorul este în mâinile lui Dumnezeu... dar oricum vor merge lucrurile, eu **nu te voi schimba şi nu te voi substitui**, chiar dacă voi fi tentat să o fac de-a lungul drumului care ne aşteaptă!".

Este un dar fecund

Nu ne putem închide în plăcerea noastră personală.

Dragostea noastră are ca **finalitate dăruirea vieţii** pentru că aceasta, prin natura ei, este vitală şi fecundă.

Procrearea este una din **scopurile sale esenţiale** şi nu o putem exclude din căsătoria noastră datorită egoismului sau al fricii.

Ne putem realiza pe deplin în măsura în care acceptăm, fără rezervă şi cu încredere, să primim darul vieţii care este fructul dragostei noastre.

În corpul nostru şi prin intermediul acestuia noi putem ajunge la uniunea noastră completă; şi astfel putem deveni tată şi mamă. Fiinţa umană care se va naşte va fi fructul unirii nu doar **biologice**, dar şi **spirituale**, adică a comuniunii celor două realităţi ale noastre, corporale şi spirituale.

Este un dar ireversibil

Este o dăruire ireversibilă, o legătură indisolubilă.

Dacă iubirea este o dăruire autentică, nu se va putea termina niciodată: cine încetează a mai iubi nu a iubit niciodată cu adevărat.

Creatorul a dat iubirii această proprietate esenţială şi de nesuprimat: **„dacă te iubesc, te voi iubi pentru totdeauna!"**.

Atunci când o mamă aduce pe lume un copil, fiecare fibră a fiinţei sale cere, ca acea viaţă care abia începe, să dureze pentru totdeauna.

Cât este de adevărată expresia lui Gabriel Marcel: **„iubeşte cel care zice celuilalt: tu nu poţi muri!"**

„Simţim nevoia de a construi casa dragostei noastre **pe piatră**, pentru că singuri n-o putem face să se înalţe decât pe nisipurile mişcătoare ale **nesiguranţei** şi ne simţim totdeauna **nesiguri**.

Piatra dragostei noastre nu se poate clătina".

Căsătoria este o aventură

Căsătoria este mereu o aventură minunată şi riscantă.

Dacă vrei să o inițiezi, trebuie să o faci **cu convingere, cu hotărâre şi cu încredere.**

Dacă vei persevera pe drumul întreprins, vei cunoaşte incertitudinile şi dificultățile, dar vei avea încă multe motive pentru **a te bucura şi a fi orgolios.**

Etapele acestui drum sunt precum cele ale creşterii unui arbore: există un timp pentru fiecare anotimp.

La această creştere fiecare îşi aduce contribuția propriului cod genetic, al propriei identități, al propriei personalități, al propriului trecut, al propriei concepții despre dragoste, al propriei viziuni familiale, al propriului ambient social, al propriei religii şi al propriilor aspirații.

Tânăra plantă creşte pentru **întâlnirea a două personalități** unite într-un singur proiect: „acela al **creşterii dragostei lor,** în contextul aspirațiilor bine precizate".[18]

Este o aventură riscantă

Căsătoria este la risc pentru că **„este sub regimul păcatului".**

Catehismul Bisericii Catolice spune: „Orice om face **experiența răului** în jurul său şi în sine însuşi.

Această experiență se face simțită şi în relațiile dintre bărbat şi femeie.

Dintotdeauna unirea dintre ei **a fost amenințată:**

- de neînțelegeri,
- de spiritul de dominare,
- de infidelitate,
- de gelozie şi de conflicte care pot ajunge până la ură şi despărțire.

[18] B.B. Chevelon, *Aventura căsătoriei*, Ed. Qiqajon, p.13

Relațiile lor sunt deformate de învinovățiri reciproce; **atracția lor reciprocă**, darul Creatorului, se schimbă în raporturi de dominare şi de pur instinct; frumoasa **vocație a bărbatului şi a femeii** de a fi rodnici, de a se înmulți este împovărată de suferințele naşterii şi de osteneala câştigării pâinii"[19].

Potrivit credinței, această dezordine pe care noi o constatăm cu durere, nu provine din natura bărbatului şi a femeii, nici din natura relațiilor dintre ei, ci **din păcatul originar** care a tulburat orice lucru.

Separarea de Dumnezeu a avut ca primă consecință **ruperea comuniunii originale** dintre bărbat şi femeie, cu consecințe descrise clar în Cartea Sfântă:

- nuditatea sexuală a devenit tulburătoare[20];
- femeia, din ajutor, a devenit tentație[21];
- tensiunea afectivă este transformată în agresivitate[22];
- maternitatea a devenit suferință[23];
- munca a devenit oboseală[24];
- grădina a devenit pământ al exilului[25].

Omul a pierdut libertatea sa şi sexualitatea a devenit spațiul în care se observă cu o evidență particulară, **ruptura interioară** provocată de păcat.

---

[19] CBC, nn. 1606-1607.
[20] Cf. *Gen* 3,7.
[21] Cf. *Gen* 3,12.
[22] Cf. *Gen* 3,16.
[23] *Idem.*
[24] Cf. *Gen* 3,17-19.
[25] Cf. CBC, n. 1608.

Proiectul original nu se schimbă

În ciuda tulburărilor grave provocate de păcat, **ordinea creației rămâne.**

Pentru a vindeca rănile păcatului, bărbatul şi femeia **au nevoie de ajutorul harului,** pe care Dumnezeu, în îndurarea Sa, nu l-a refuzat niciodată.

Fără acest ajutor, bărbatul şi femeia nu pot ajunge la realizarea **uniunii vieții lor,** în vederea căreia Dumnezeu i-a creat „la început"[26].

„A te căsători este frumos şi potrivit"

Renato Farina scrie:

„Este potrivit a te căsători; este normal şi chiar frumos.

Îmi vine în minte nunta din Cana. Lipsea vinul, dar apoi a fost pentru toți: cel mai bun!

Astăzi este un miracol ca o căsătorie să existe...

Totuşi a te căsători e convenabil: este lucrul cel mai bun!

Este unicul lucru uman şi revoluționar care se poate face azi, mai ales azi.

Este potrivit a te căsători.

«A nu te căsători» este un protest contra societății, un mod de a zice comunității: nu te recunosc; în fața ta nu merită să fac o promisiune.

Pentru aceasta, a renunța la căsătorie nu este prefigurarea căderii societății: este a declara-o deja prezentă.

A nu te căsători este modul în care spui societății: nu mă interesează nimic de tine! Uniunea mea este stabilită într-o sferă privată care nu te priveşte. Nu îmi asum responsabilitatea, nu declar voința de a aduce în lume fii pentru a garanta viitorul comunității.

[26] Cf. *Gen* 3,17-19.

Şi atunci, de ce comunitatea ar trebui, în schimb, să furnizeze servicii cuplului doar numai pentru că este cuplu?

Căsătoria este un gest de încredere față de societate, şi dacă acesteia i-o negi, de ce ar trebuie să aibă încredere în tine?

Vorbesc despre acei care aleg această condiție şi, desigur, nu despre cei care o suportă din diferite motive.

A te căsători este frumos şi convenabil.

Atunci când mă simt sufocat de fragilitatea mea şi de neînțelegerea lumii, mă gândesc la acel moment al Da-ului nostru, în care ne dăm seama că am ajuns la un moment de «neîntoarcere».

Un Da spus cu o femeie cu care împărtăşeam totul, şi nu se ruşina cu mine înaintea fraților oameni. Şi care au deja necazurile lor, dar pentru moment ne-au zâmbit; şi deasupra erau astrele. Ploua, dar nu face nimic!".

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6.

Concubinajul... nu este frumos

Scad căsătoriile şi cresc concubinajele
De ce?
Ce nevoie este de a te căsători?
Este frumos concubinajul?
În concubinaj nu este dăruirea totală
Nu este dăruire gratuită
Nu este dăruire definitivă
Nu este dăruire unică
Nu este deschiderea spre viaţă
Concubinajul nu este just din punct de vedere social
Nu este acceptabil din punct de vedere creştin
Nu este constructiv şi fericit
din punct de vedere spiritual

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Scad căsătoriile şi cresc concubinajele

Mulţi tineri astăzi, în loc să se logodească şi să se căsătorească ca mai înainte, preferă *„să se pună împreună"* şi *„să conviețuiască"*, fără nici o legătură religioasă şi civilă.

Unii aleg o conviețuire tranzitorie, înainte de a se căsători; alţii o aleg **ca mod de viaţă definitiv şi ireversibil.**

Sunt în scădere nu numai căsătoriile *religioase*, dar şi cele *civile*, în timp ce cresc concubinajele.

Exemplul, mai ales, vine „de la alţii", complici fiind multe programe de cinema şi de TV şi instrumentele mediatice, care aduc în case toate tipurile de propagandă, mai ales subtilă şi mascată, dând peste cap până la distrugere ordinea socială şi familia.

Astăzi, deja, sunt mai numeroşi „partenerii" şi „partenerele" decât „soţii" şi „soţiile" normale; şi cine se prezintă ca persoană „căsătorită" are impresia că aparţine unei categorii minoritare şi deja învechită.

De ce?

Motivele sunt foarte multe, şi sunt cauzate de diverse situaţii concrete în care se găsesc mulţi tineri (şi nu doar tineri) din ziua de azi.

Destui tineri aleg concubinajul; au nevoie de **a găsi repede casa; nu sunt încă decişi şi maturi** pentru o alegere definitivă; **nu se simt capabili să înfrunte ceremonii publice** de care fug din timiditate şi din frică.

Alţii se simt adecvaţi să conviețuiască, **după o alegere făcută fără a reflecta prea mult**, şi din care nu mai au forţă să iasă.

Prin urmare, odată ce „s-au pus împreună", aceştia merg înainte în virtutea inerției, din obişnuință.

Alții, mai mult, s-au resemnat într-un concubinaj aproape forțat, după o tristă experiență a unei căsătorii nereuşite, şi în imposibilitatea de a se putea recăsători datorită existenței legăturii religioase anterioare.

Acestei categorii îi aparțin adesea persoanele care trăiesc cu neplăcere situația lor, şi neştiind cum să iasă, se adaptează rămânând la marginile societății „oficiale", de care au senzația că sunt respinşi.

Sunt aceia care, în Biserică, se simt „creştini de categoria B"!

Ce nevoie este de a te căsători?

Mulți aleg concubinajul din motive ideologice care pun în discuție instituția matrimonială, şi se întreabă: când două persoane se iubesc:

- de ce e nevoie să se căsătorească?
- ce anume poate adăuga căsătoria la dragostea lor?
- de ce să intre Statul şi Biserica în acest raport al lor care este intim şi personal?
- de ce „să se lege" cu legi şi interdicții, când este atât de logic „a sta împreună" în deplină libertate de a se putea separa *când* şi *cum* cei doi (şi nu alții) decid acest lucru?

Introducerea divorțului în Italia nu a produs doar posibilitatea de a anula căsătoria civilă, dar a creat chiar şi cultura neangajării şi a separării căsătoriei civile şi religioase.

Confuzia este totală şi pericolul pentru viitor este grav.

Am ajuns să echivalăm soții cu concubinii, soții cu divorțații, familiile normale cu familiile numite lărgite, căsătoriții cu partenerii[27].

Este frumos concubinajul?

Apare evidentă întrebarea: **trebuie abandonată sau trebuie fixată cu energie şi claritate** diferența dintre căsătorie şi concubinaj?

Şi în detaliu:

- dacă este frumoasă căsătoria, este tot atât de frumos şi concubinajul?
- concubinajul este într-adevăr „sărbătoarea dragostei" cum este căsătoria, sau este un lucru diferit?
- concubinajul este constructiv spiritual?
- este just din punct de vedere social?
- este licit din punct de vedere creştin?
- este izvor de fericire personală autentică?

Nu este uşor a expune pe scurt rațiunile care ne conduc să afirmăm că **concubinajul, fără căsătorie, nu este frumos şi nu poate fi propus** conştiinței *civile* şi *religioase* a persoanelor care acceptă să raționeze, fără prejudecăți şi fără rezerve.

Aceasta este motivația esențială: în timp ce în căsătorie ne dăruim soțului

[27] Diferența dintre *soț* şi *partener* este exprimată din etimologia celor două cuvinte. Termenul soț (*coniuge*) vine de la *cum* şi *iugum* şi exprimă legătura pe toată viața, cu dificultățile aferente. Termenul partener (*compagno*) indică "condivisione del pane" (*cum e panis*) şi deci o legătură doar parțială. Există astfel o mare diferență între a fi soți şi a fi parteneri! Altfel este a spune: „acesta este soțul meu (aceasta este soția mea), şi a spune: "acesta este partenerul meu (aceasta este partenera mea)"!

- total,
- gratuit,
- definitiv, şi
- unic,

în concubinaj **nu este dăruire nici totală, nici gratuită, nici definitivă, nici unică.**

Să ilustrăm pe scurt conținutul acestor tipuri de dăruire, precizând că ele **privesc orice tip de căsătorie** şi nu doar pe cea catolică, sau în orice caz, religioasă.

În concubinaj nu este dăruire totală

În concubinaj persoanele **nu se dăruiesc total** pentru că mențin alegerea lor de a conviețui care poate să nu fie definitivă.

Această situație introduce în ei **o ruptură interioară** şi o semnificație greşită a însuşi actului sexual.

Actul sexual, care, prin sine ar trebui să exprime unirea mai completă, **devine o falsitate** pentru că nu exprimă această unire totală: rămâne **o dăruire diminuată şi riscantă.**

Concubinajul situează minunata experiență a dragostei într-o perspectivă parțială şi nu totală.

Nu este dăruire gratuită

Pe când ceea ce constituie căsătoria e o gratuitate, ceea ce constituie concubinajul este **o „non-gratuitate".**

Cei doi, de fapt, atâta timp cât fac schimb de dovezi de dragoste, ştiu bine că aceste dovezi de dragoste **sunt legate de o condiție precisă:** eu „te probez"

pentru a vedea dacă mă iubeşti: totul poate continua, atâta timp cât nimic nu vine să schimbe între noi ceea ce constituie motivul pentru care suntem împreună.

Lipseşte, chiar dacă nu este exprimat, respectul unuia faţă de celălalt: unul, de fapt, este într-o continuă stare de verificare a celuilalt.

Este dificil să reziste concubinajul dintre două persoane care se probează reciproc: se probează lucrurile, dar nu şi persoanele!

Nu există dăruire definitivă

Dragostea conjugală este, prin natura sa, definitivă.

Orice altă uniune este sub imperiul nesiguranţei persoanei şi al situaţiilor care se pot schimba dintr-un moment în altul.

Nu se poate spune unei persoane:

- te voi iubi pentru ceva timp,
- mă angajez cu tine pentru 2, 5, 10 ani...
- voi continua să te iubesc dacă totul va merge bine...

Dragostea dată cu rezerve nu este dragoste nici măcar când se iniţiază un raport.

Nu e de ajuns să spui: „sunt convins că această dragoste nu se va sfârşi... în timp ce aşteptăm să vedem!...".

Dragostea adevărată nu se fondează pe un „poate merge...", sau pe un „să vedem cum se va sfârşi...".

Acest lucru cere acea „definitivitate" care este una dintre caracteristicile pe care se construieşte căsătoria.

Nu există o dăruire unică

În concubinaj, cei doi concubini îşi spun implicit: „sper că totul va merge bine şi că tu vei fi unicul tovarăş (unica tovarăşă) din viaţa mea...; dacă se va schimba ceva apoi, mă voi schimba şi eu".

Intenţia concubinilor este profund imorală, deoarece consideră persoanele ca fiind „interschimbabile", pe când **fiecare persoană:**

- este unică,
- este irepetabilă,
- este de neînlocuit.

Cine alege o persoană **ca soţ**, o alege pentru totdeauna, şi nu **depinde** de verificarea unor condiţii determinate.

Nu există deschidere spre viaţă

Această problemă este extrem de delicată şi în mod particular importantă în viaţa oricărui cuplu, şi de reglementat.

Concubinii fie se deschid vieţii, fie exclud de la început copiii.

Dacă nu doresc copii, contrazic o **finalitate esenţială** a sexualităţii, care este procrearea, şi aleg să trăiască sexualitatea lor ca plăcere pură: „lucrurile stau bine între noi şi nu împărţim nimic cu nimeni"!

Dacă îi vor, inserează fiii într-o comunitate familială care **nu garantează durata,** în timp ce aceştia, pentru a creşte echilibrat au nevoie de o familie în care să existe o dragoste gingaşă, puternică şi de durată.

Nimic nu este mai distrugător pentru copii decât a trăi într-o comunitate, care nu este bine definită, expusă la riscul separării; într-un ambient care poate

introduce în ei: incertitudine, confuzie, îndepărtarea de realitate, şi care astfel îi poate duce la instabilitate psihologică şi afectivă!

Concubinajul nu este corect din punct de vedere social

Concubinii în mod **nedrept** se dezinteresează de comunitatea civilă şi religioasă în care sunt inserați.

Constituirea unui cuplu stabil **nu este o formalitate**, dar, aşa cum am spus, este un eveniment, un fapt **decisiv** şi **important** care priveşte comunitatea civilă şi religioasă în profunzimea sa.

Nu se poate ignora apartenența la un Stat şi, dacă suntem botezați, la Biserică.

Şi sunt chiar ei, Statul şi Biserica, cei care au drepturi şi obligații în confruntare cu cei care constituie un nucleu familial de drept şi de fapt.

Din aceste motive, **fiecare cuplu trebuie să fie recunoscut individual**, ca atare pentru a fi protejat şi a nu fi abandonat în el însuşi.

Trebuie să fie tutelat de o lege, chiar dacă doar civilă, care să dea garanție pentru prezent şi pentru viitor.

Câte persoane, la moartea neaşteptată a unuia dintre concubini, s-au găsit complet singure, **private de orice drept**, pentru că nu au fost recunoscute *ca soți* de către lege, care stabileşte drepturile şi obligațiile *doar* pentru soții aflați în regulă!

Nu este acceptabil din punct de vedere creştin

După cum vom vedea mai departe, **pentru cine este botezat există doar o căsătorie validă**: cea

celebrată în Biserică, şi care este un Sacrament.

Doar Sacramentul este cel care le dă creştinilor dreptul la conviețuire şi la deplinul exercițiu al atitudinilor afective şi sexuale proprii soților.

Concubinajul este atunci **inacceptabil din punct de vedere creştin,** chiar dacă Biserica se adresează concubinilor cu **atenție** şi **respect,** în speranța că-i va convinge să orienteze concubinajul spre căsătorie.

Nu este constructiv şi fericit
din punct de vedere spiritual

Concubinajul **nu este constructiv din punct de vedere spiritual** pentru că concubinii trăiesc în mod normal într-o stare de dezordine morală.

Şi de aceea, conştienți de faptul că nu conviețuiesc după morala catolică, abandonează orice contact cu Sacramentele şi rugăciunea.

Desigur nu se poate aplica concubinajului acea definiție a „sărbătorii dragostei şi a vieții" care caracterizează căsătoria creştină.

Chiar şi atunci când merg înainte cu un anumit echilibru, **„cuplurile de fapt" nu se pot bucura de acea bogăție şi de acea plinătate" de care se pot bucura soții creştini.**

Catehismul Bisericii Catolice sintetizează astfel acest concept: „Vorbim de **unire liberă** atunci când bărbatul şi femeia refuză să dea *o formă juridică şi publică* unei legături care implică intimitatea sexuală...

Expresia acoperă situații diferite: concubinaj, refuz al căsătoriei ca atare, incapacitatea de a se lega prin angajamente pe termen lung.

Toate aceste situații:

- **constituie o ofensă adusă căsătoriei,**
- **distrug** însăşi ideea de familie, care este baza societății,
- **slăbesc** simțul fidelității,
- **sunt contrare legii morale,** pentru că actul sexual trebuie să-şi aibă locul exclusiv în căsătorie. În afara ei **constituie întotdeauna un păcat grav** şi exclude de la Împărtăşania sacramentală"[28].

[28] CBC, n. 2390. Problema excluderii din Comuniunea Sacramentală este una dintre cele mai alarmante, atât pentru credincioşi, cât şi pentru Pastori. Este motivul de mare suferință mai ales pentru acei credincioşi care se găsesc în situații neaşteptate şi în afara voinței lor. În orice caz, totuşi aceşti credincioşi se încredințează sfatului Preoților iluminați şi sensibili la problemele concrete ale cuplurilor singure, pentru a nu se simți respinse şi abandonate de Biserică, care, perseverând în aceste condiții, le invită la substituirea Împărtăşania sacramentale cu Împărtăşania spirituală.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

7.

Căsătoria celor botezați este Sacrament

Căsătoria civilă şi căsătoria religioasă
Ceea ce trebuie să facă Statul
Ceea ce trebuie să facă Biserica
Căsătoria celor botezați este Sacrament
Ce anume sunt Sacramentele
Sacramentele permanente
Dragostea matrimonială a Tatălui
Cristos este Soțul
Cristos, soț model
Căsătoria creştină este... optimă!
Sacramentul redă cuplului semnul cel mai elocvent al dragostei divine
Isus îți oferă darul său de nuntă

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Căsătoria civilă şi căsătoria religioasă

Canonul 1055, & 1 din *Codul de Drept Canonic* afirmă: „legământul matrimonial între cei botezaţi a fost ridicat de Domnul Isus la demnitate de Sacrament. Totuşi, între cei botezaţi, nu poate exista un contract matrimonial valid care să nu fie, el însuşi, Sacrament".[29]

Este clar: **între cei botezaţi nu există decât o singură căsătorie validă posibilă: cea religioasă.**

Dacă viitorii soţi se căsătoresc numai civil, căsătoria valorează pentru Stat, **dar nu şi pentru Biserică**, care îi consideră concubini.

Mai înainte se făceau două celebrări distincte: una în Biserică şi una la Primărie.

Acum, în Italia, de la Convenţia din 1929, se celebrează **aşa-zisa căsătorie conformă concordatului:** celebrantul este parohul care, în această ocazie, este şi Oficial al Statului civil. Această căsătorie este validă şi pentru Biserică şi pentru Stat.

Statul recunoaşte ca validă căsătoria încheiată în Biserică, dar Biserica nu recunoaşte ca validă căsătoria încheiată doar la Primărie.[30]

Aceasta, deşi neaprobând numai unirea civilă încheiată între doi botezaţi, o preferă simplului

[29] *Codul de Drept Canonic* reprezintă totalitatea legilor care reglementează viaţa celor botezaţi, oriunde s-ar găsi.

[30] Spre deosebire de Italia unde căsătoria concordatară celebrată în prezenţa ministrului sacru dobândeşte şi efectele civile prevăzute de dispoziţia civilă, în România, căsătoria se încheie în două etape: mai întâi în faţa ofiţerului de stare civilă cu observarea tuturor condiţiilor de formă şi de fond prevăzută de legislaţia civilă românească şi apoi, în biserică, observându-se prevederile canonului 1108 - & 1din Codul de Drept Canonic.

concubinaj, pentru a tutela drepturile sociale ale persoanelor şi mai ales ale copiilor.

Ceea ce trebuie să facă Statul

Statul şi Biserica sunt două **instituţii separate şi distincte.**

Amândouă sunt **independente şi suverane.**

Atunci când se afirmă că **Statul este şi trebuie să fie laic,** se înţelege aici că unul nu poate să legifereze în domeniul celuilalt.

Biserica are jurisdicţie **doar asupra celor botezaţi,** în ceea ce priveşte binele lor spiritual.

Statul are jurisdicţie **asupra tuturor cetăţenilor,** făcând abstracţie de convingerile lor etice şi religioase şi trebuie să emită legi care tutelează justiţia, ordinea şi drepturile tuturor.

În ce priveşte Căsătoria, **Statul trebuie să promulge doar norme** care reglează instituţia matrimonială civilă în naşterea, evoluţia şi în eventuala sa desfacere[31].

---

[31] Desfacerea căsătoriei civile prin divorţ este reglementată astăzi în România de Codul Familiei modificat prin Legea 59/1993, art. 38-44 şi publicată în Monitorul Oficial, nr. 177 din 26 iulie 1993. Codul Familiei elaborat şi promulgat în anul 1954, care timp de 50 de ani a reglementat relaţiile de familie, raportat la modificările din societatea românească îl face să devină aproape anacronic. Chiar dacă s-au încercat în timp diverse îmbunătăţiri ale reglementărilor, ele nu au fost decât paleative care au răspuns unor necesităţi de moment, afirmă avocatul Ioan Chelaru în cartea *Căsătoria şi divorţul. Aspecte juridice civile, religioase şi de drept comparat,* Ed. Acteon, Iaşi, 2003, p. 221. Pentru clarificarea argumentului, consultă bibliografia propusă de autor în opera citată mai sus la p. 230-234.

Statul preferă să nu aibă concepția sa proprie despre natura şi conținutul căsătoriei pentru că este Statul tuturor: **trebuie să garanteze doar tutelarea drepturilor civile ale soților**, oricare ar fi convingerile lor personale.

Soții aşteaptă de la Stat:

- recunoaşterea unirii lor,
- apărarea drepturilor lor,
- eventual, declararea ruperii legăturii prin intermediul divorțului;

dar nu poate cere ca acesta să alimenteze unirea şi creşterea lor.

Soții trebuie să fie uniți şi să crească nu datorită legilor impuse din exterior, dar datorită angajamentului lor personal alimentat de bunăvoință şi de rugăciune.

Şi în acest sens Biserica poate face atâtea!

Ceea ce trebuie să facă Biserica

Este deci **datoria gravă şi inderogabilă a Bisericii** de a cunoaşte, a aprofunda, şi mai ales a propune celor botezați care aleg căsătoria religioasă, **conținuturile foarte bogate ale Sacramentului.**

Creştinii trebuie să cunoască natura şi demnitatea căsătoriei creştine şi să aprofundeze bogăția ei la lumina Cuvântului lui Dumnezeu şi a învățăturii Bisericii.

Aceştia, de fapt, **construiesc unirea lor** pe soliditatea credinței creştine şi o încredințează conducerii înțelepte a Bisericii.

Soții sunt adevărații responsabili şi constructori ai familiei lor şi de aceea trebuie „să se cultive"

spiritual fără a neglija nimic din ceea ce îi poate face să crească şi să se dezvolte.

Statul permite ruperea legăturii civile, dar nu poate rupe unirea religioasă; de aceea rămâne pentru divorțați contradicția dintre o căsătorie care *nu mai este validă* civil, *dar este încă validă* religios.

Căsătoria celor botezați este Sacrament

Şi iată cel mai mare şi mai incredibil anunț: căsătoria creştină **este superioară oricărei alte căsătorii naturale sau civile**, pentru că este **Sacrament!**

Revelația divină, al cărei custode este Biserica, spune că unirea în **căsătorie a celor botezați a fost ridicată de Cristos la demnitatea de Sacrament.** Isus l-a inserat astfel între cele şapte „semne", Sacramentele, care semnifică şi conferă Harul său şi salvarea Sa.

Nu este ceva de mică valoare!

Prin această ridicare, Isus a dat căsătoriei:

- **o demnitate de nedepăşit,**
- **o bogăție excepțională,**
- **un „salt de calitate" incomparabil,**

distingând-o **substanțial** de căsătoria naturală sau civilă.

A înălțat-o să fie **semnul eficace al dragostei sale nupțiale** pentru Biserică şi **semn al dragostei matrimoniale** a Tatălui pentru umanitate.

Ce anume sunt Sacramentele

Catehismul Bisericii Catolice defineşte Sacramentele astfel: „Sacramentele sunt semne vizibile şi eficace ale

harului, instituite de Cristos şi încredințate Bisericii, prin care ne este dăruită viața divină".[32]

„**Cristos a încredințat Bisericii Sale Sacramentele.** Ele sunt „ale Bisericii", într-o semnificație dublă:

- **sunt „de la ea"**, deoarece sunt acțiuni ale Bisericii, care este Sacrament al acțiunii lui Cristos;
- **sunt „pentru ea"**, în sensul că edifică Biserica".[33]

Acestea sunt **acțiuni directe ale lui Cristos**, care intră în istoria umană, şi **sunt eficace** pentru că nu doar semnifică, dar conțin şi transmit „harul simbolizat".

Atunci când Isus era vizibil pe pământ, comunica binele său **prin intermediul gesturilor şi cuvintelor.**

Astăzi, El **trăieşte printre noi**, continuă opera sa prin intermediul persoanelor Miniştrilor săi şi prin gesturile şi cuvintele care echivalează cu cele săvârşite de El.

Sacramentele sunt instrumente vizibile şi sensibile mediatoare prin intermediul cărora El ni se comunică nouă.

Sunt **punți de viață, punți de forță, punți de lumină** prin care **Îl putem întâlni.**

Prin intermediul persoanelor şi al semnelor este **El care lucrează** şi de aceea:

- este Isus care botează (Botezul)
- este Isus care trimite Sf. Duh (Mirul)
- este Isus care iartă (Pocăința)
- este Isus care trimite Sf. Duh să transforme pâinea şi vinul (Euharistia)
- este Isus care îngrijeşte bolnavii (Maslul)

[32] *Compendiu* CBC, n. 224.

[33] Idem, n. 226.

- este Isus care în Prezbiteriu se face prezent ca Soț și Călăuză (Preoția)
- este Isus care în soți transmite dragostea Sa și a Tatălui (Căsătoria).

Sacramentele permanente

Prin intermediul Sacramentelor credincioșii **sunt cufundați în misterul pascal, participând** la Moartea și Învierea lui Cristos, în modul în care în credință sunt conduși progresiv spre a-l urma și a-i aparține.

Trecerea la noua viață nu are loc doar în momentul în care Sacramentul este celebrat, dar are un efect de durată, și mai ales prin **Sacramentele permanente**, care sunt Botezul, Mirul, Preoția și Căsătoria.[34]

Căsătoria este unul din Sacramentele „permanente" pentru că se extinde pentru toată viața de căsătorie, făcându-o un „statut conjugal"; ba chiar o „comunitate sacramentală".

Dragostea matrimonială a Tatălui

În Biblie, Dumnezeu ni se revelează nu doar ca Tată, dar mai ales **ca Soț al poporului său.**

Se poate afirma deci că **credința religioasă a lui Israel este răspunsul la dragostea „conjugală" a lui Dumnezeu.**

Tot Vechiul Testament este proiectat **într-un context matrimonial.**

Patriarhii sunt întotdeauna prezenți în cuplu: Avram și Sara, Isac și Rebeca, Iacob și Rahela.

Profeții ne vorbesc despre dragostea matrimonială a lui Dumnezeu cu accente mișcătoare: „Îmi voi aduce

[34] Cf. Papa Paul al II-lea, *Familiaris Consortio*, n. 17.

aminte de legământul Meu făcut cu tine în vremea tinereții tale".[35]

În profetul Osea, Dumnezeu își manifestă dragostea sa, iertând trădările și infidelitatea la nesfârșit.

În *Cântarea Cântărilor* această dragoste atinge înalte accente lirice.

Și în Isaia avem anunțul căsătoriei viitoare definitive: „Da, cum se unește un tânăr cu o fecioară, așa se vor uni fiii tăi cu tine și cum se bucură mirele de mireasa lui, așa se va bucura Dumnezeul tău de tine".[36]

La începutul creației găsim un cuplu: Adam și Eva. Textul spune: a creat *ființa umană după chipul său.* Utilizând singularul (zicând că cei doi, bărbatul și femeia, sunt un singur lucru), El intenționează să întărească imaginea matrimonială a raportului Său cu umanitatea.

La începutul vieții publice, Isus intervine în căsătoria celor doi soți din Cana.[37]

la sfârșitul Scripturii, în *Apocalipsă*, revine o nouă imagine matrimonială: „Și am văzut coborându-se din cer, de la Dumnezeu Cetatea Sfântă, Ierusalimul nou, gătită ca o mireasă pentru mirele ei"[38].

Cristos este Mirele

Dacă Vechiul Testament este timpul unei iubiri puternice ca cea „nupțială", **în Isus acea istorie de iubire se realizează pe deplin.**

[35] *Ez* 16, 60.
[36] *Is*, 62, 5.
[37] Cf. I 2, 1-22.
[38] *A* 21, 2.

Isus este noua creație.

El împlinește

aşteptările mesianice,

noua alianță,

comuniunea perfectă dintre Dumnezeu şi oameni.

În El toate lucrurile sunt noi şi fiecare realitate

- este îmbogățită,
- este împlinită,
- este re-creată.[39]

În El chiar şi Căsătoria dobândeşte plinătate şi noutate.

Isus se prezintă ca **Mirele perfect, ca model** din care să ne inspirăm **pentru a cunoaşte gândirea** divină asupra căsătoriei şi pentru a ne conforma la existența sa de dragoste.

Cristos, Mirele model

Isus este Mirele model pentru ceea ce **este**, pentru ceea ce **a spus** şi pentru ceea ce **a făcut.**

A ilustrat identitatea Sa de mire **servindu-se chiar de parabole semnificative,** ca cea a nunții fiului de rege,[40] a fecioarelor înțelepte,[41] subliniind chemarea la banchetul deja pregătit şi refuzul de a participa din partea altor invitați.

A polemizat cu farizeii **pentru a onora** proiectul original asupra căsătoriei[42] şi pentru **a promova** noul model de a trăi în autenticitate şi în dragoste.[43]

[39] Cf. *E* 1, 3-14.

[40] Cf. *Mt* 22, 1-14.

[41] Cf. *Mt* 25, 1-13.

[42] Cf. *Mt* 19, 3-9.

[43] Cf. *Mt* 5, 27-28.

A manifestat noutatea căsătoriei mai ales **cu viața Sa**, făcută dar, iubire, solidaritate cu toți, plecând de la ultimii, de la cei slabi, de la păcătoşi.

Cu Patima şi Moartea Sa, Isus ne-a dat dovada maximă a dragostei sale, siguranța că Dumnezeu, în ciuda infidelității omului, rămâne fidel promisiunilor sale.

Cu Învierea Sa, ne-a revelat împlinirea misiunii Sale, care este anunțarea bucuriei şi a sărbătorii, după inevitabilele suferințe ale vieții.

Persoana lui Isus a devenit **unicul model** de imitat, **orientarea, scopul** vieții fiecărui om şi mai mult, al fiecărui cuplu creştin, care trebuie să trăiască

- pentru a se dărui,
- pentru a se oferi,
- pentru a se consuma...

până la cruce, până la dăruire totală, până la moarte, până la înviere.

Căsătoria creştină este... optimă!

Ioan Paul al II-lea spune că „doar în Credință soții creştini pot descoperi şi admira, cu bucuroasă gratitudine, **la ce demnitate** a vrut Dumnezeu să ridice căsătoria şi familia, constituindu-le **semn** şi **loc** al alianței dintre Dumnezeu şi oameni, între Isus Cristos şi Biserica sa".

Sacramentul nu-i cheamă doar să iubească „în maniera lui Dumnezeu", dar comunică şi forța necesară pentru a transforma şi a dezvolta raportul lor, făcându-l un raport aproape divin.

Sacramentul este sursa proprie a sfințeniei soților; şi familia este **locul specific** unde se realizează această sfințire.

Cum se sfințesc Preoții? Trăind ca „preoți"!

Cum se sfințesc Persoanele consacrate? Trăind ca „persoane consacrate (călugări)"!

Cum se sfințesc soții? Trăind ca „soți"!

Toți sfinți, dar fiecare după propria vocație şi propriul statut.

Sacramentul constituie cuplul semnul cel mai elocvent al dragostei divine

A fi **semnul** dragostei divine, adică **anunț** al Dragostei supreme a lui Dumnezeu este datoria

particulară,
specifică şi
originală a cuplului creştin.

Nici un limbaj nu este mai elocvent decât al familie creştină unde **nu se predică**, dar **se trăieşte** bucuria de a iubi!

Dumnezeu, unul în Trei Persoane, nu putea alege o **„vitrină" mai bună** pentru a revela lumii cel mai plăcut şi mai ascuns mister de iubire!

Isus îți oferă darul său de nuntă

DRAGĂ MIRE: femeia pe care o ai alături este a mea!

Eu am creat-o şi o iubesc dintotdeauna: încă *dinaintea* ta şi *mai mult* decât tine.

Pentru ea nu am ezitat să-mi dau viața.

Acum ți-o încredințez ție!

O iei din mâinile mele şi devii responsabil de ea.

Mâinile mele sunt cele care au plăsmuit frumusețea ei.

Inima mea este cea care a pus în ea tandrețea şi dragostea.

Înțelepciunea mea a format sensibilitatea ei şi calitățile deosebite pe care le-ai găsit în ea.

Nu te vei putea limita atunci să te bucuri de fascinația sa!

Va trebui să te angajezi să răspunzi nevoilor sale, dorințelor sale.

Are nevoie de multe lucruri: de casă, de îmbrăcăminte, de seninătate, de bucurie, de echilibru psihic, de afecțiune, de tandrețe, de dialog.

Dar trebuie să-ți dai seama că are nevoie mai ales de MINE, şi de tot ceea ce favorizează această întâlnire cu MINE: pacea inimii, puritatea spiritului, rugăciunea, cuvântul, iertarea, speranța şi încrederea în MINE.

Aminteşte-ți că EU sunt, şi nu tu, principiul, scopul, destinul întregii sale vieți!

Atunci să o iubim împreună!

De când ai primit-o promițându-i fidelitate, suntem doi care o iubim!

Totuşi, Eu sunt cel care ți-am dat capacitatea de **a o iubi „ca Dumnezeu"**, dându-ți un supliment de dragoste care transformă inima ta şi o face capabilă să producă operele lui Dumnezeu chiar în ea!

Acesta este darul meu de nuntă, ceea ce se numeşte:

HARUL SACRAMENTULUI CĂSĂTORIEI!

Nu te voi lăsa singur în această acțiune şi voi face din tine instrumentul dragostei mele infinite şi eterne.

DRAGĂ MIREASĂ: pentru tine am aceleaşi cuvinte, acelaşi dar, pentru că sunteţi un singur lucru, un singur suflet, un singur trup.

Mirele pe care l-ai primit cu atâta dragoste l-am ales pentru tine; ţi l-am pregătit Eu şi ţi-l încredinţez pentru ca tu să-l faci să crească şi să-l conduci la mine prin tine.

DRAGI MIRI: Da-ul pe care l-aţi pronunţat în acea zi, nu l-aţi spus doar unul altuia, **ci şi MIE.**

Da-ul îndreptat spre MINE înseamnă: acceptăm să ne iubim reciproc **împreună cu TINE,** şi să realizăm împreună acel proiect înţelept pe care TU, în dragostea Ta veşnică, **ni l-ai pregătit**[44].

[44] P. MORATO, *Promit să-ţi fiu credincios pentru totdeauna.*

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

8.

Bucuria de a fi mamă, orgoliul de a fi tată

Se aude că se spune...
„Acum aşteptăm şi... apoi vom vedea!"
Fiecare copil este un dar minunat al lui Dumnezeu
A comunica viaţa este, la nivel natural, opera cea mai mare
A da viaţă înseamnă a colabora cu opera lui Dumnezeu Creatorul!
A da viaţă înseamnă a realiza o operă de valoare eternă!
Naşterea copilului schimbă viaţa soţilor
Copilul este fructul dragostei
Câţi copii?
Reglementarea naşterilor
Cum să judecăm metodele naturale şi mijloacele contraceptive
Mai întâi soţul sau mai întâi copiii?
A sta cu copiii
Şi dacă copiii „nu vin"?

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Auzim că se spune...

Astăzi se aude frecvent spunându-se:

- copiii, mai mult decât un dar, sunt o problemă,
- lumea de azi este prea rea pentru „a face" un copil,
- viitorul este atât de nesigur încât nu se poate să nu gândeşti că expui un fiu pericolului, fără certitudini şi fără siguranță,
- copiii de azi sunt nemulțumiți şi anxioşi: de ce să-i chemăm la viață pentru a le transmite doar nefericirea?
- viața noastră este atât de liniştită: de ce de ce să o complicăm cu unul sau mai mulți copii?
- ce sens are a da viață copiilor, când aceştia, mai mult decât să ne întărească şi să ne ajute, crează doar probleme şi deziluzii?

Acestea şi alte întrebări şi le pun acei soți de azi care nu au înțeles bine sensul dragostei matrimoniale şi s-au apropiat doar de căsătorie, uitând că aceasta **este un da deschis la deplina lor comuniune, dar şi la transmiterea vieții.**

„Acum aşteptăm şi... apoi vom vedea!"

Tinerii se apropie de căsătorie cu **neîncredere** şi cu **detaşare**, gândindu-se la eventualii copii ca la **un coşmar.**

Şi gândesc astfel: „acum vrem să fim liberi şi fără angajamente... şi apoi vom vedea"!

Această expresie: „şi apoi vom vedea" conține trei atitudini diferite:

- **lipsa de informare** asupra naturii căsătoriei,
- **lipsa de pregătire** care să conducă spre un adevărat raport matrimonial, afectiv şi sexual,

- frica de a avea în copil, nu atât un dar, ci o perturbare a propriei intimități și a propriei fericiri.

Nenorocirea este că, adesea când soții se decid să „vrea un copil", nu se știe cum și de ce, **copilul adesea nu mai soseşte**, și lipseşte tocmai în momentul în care părinții „s-au angajat" să-l caute pentru a salva unirea lor!

Fiecare copil este un dar minunat al lui Dumnezeu

Nimic de pe pământ **nu este mai fascinant** decât darul maternității și al paternității!

Atunci când o femeie își strânge în brațe copilul, în timp ce îl creşte mai mult cu dragostea sa decât cu laptele său, nu poate decât exclama entuziastă: „ce lucru poate fi mai frumos și mai fascinant decât a fi mamă?"

Și atunci când un tată, după atâtea senzații chiar intense, ajunge să încerce această emoție, nu poate decât să strige în gura mare lumii satisfacția de a fi generat o viață! Și găsește că nimic nu este mai măreț!

Sunt de nedescris bucuria și orgoliul de a fi mamă și tată!

Sunt superioare calitativ oricărei alte senzații; se detaşează de alte bucurii, precum lumina soarelui este mai intensă decât palidele lumini ale lămpilor noastre[45].

[45] Papa Benedict al XVI-lea, într-o audiență recentă, comentând Psalmul 126, a spus: „Psalmistul slăvind copiii din tinerețe, spune că este fericit tatăl care a avut copii în tinerețe, pentru că nu doar că îi va vedea în toată vigoarea lor, dar aceştia vor fi susținerea lui la bătrânețe. Aceştia vor putea astfel înfrunta cu siguranță viitorul, devenind asemenea unui războinic, înarmat cu acele «săgeți, ascuțite și victorioase care sunt fiii»".

De câte ori, în extazul simțit în „adorarea" acelui micuț mare tezaur care începe să surâdă, acel tată, care mai înainte râdea la discursurile colegilor, lasă să îi iasă din gură cuvinte ca acestea:

- dar de ce am aşteptat atât?
- dar cum am putut trăi fără?
- dar de ce nu am înțeles de la început?
- dar de ce am refuzat acest dar magnific care face frumoasă şi fericită viața noastră?

A comunica viața este, la nivel natural, opera cea mai mare

În lume sunt miliarde de galaxii, fiecare dintre acestea compuse din miliarde de stele.

Pe pământ sunt zeci de mii de specii de animale, zeci de milioane de insecte, etc.; zeci de miliarde de specii de plante...

Cu toate astea:

- **un copil valorează mai mult** decât tot universul,
- Creatorul revelează măreția Sa **mai mult în crearea unui copil** decât în crearea universului.

Cât este de mare şi de nesubstituit serviciul soților la creație!

A da viață înseamnă a colabora cu opera lui Dumnezeu Creatorul!

Creația continuă încă. Nu s-a întrerupt porunca „creşteți şi vă înmulțiți" dată la „început".

Dumnezeu continuă să creeze, dar având colaborarea bărbatului şi a femeii.

Fiecare copil care se naşte este fiul a trei persoane.

- al lui Dumnezeu,
- al tatălui,
- al mamei.

Părinții, prin intermediul căilor naturale stabilite de Creator, generează viață, care devine carne din carnea lor; Dumnezeu creează din nimic fiecare suflet, care dă viață la corpul procreat; şi face o persoană care este unică, distinctă şi irepetabilă. De aceea, fiecare copil este generat de tata şi de mama, dar este creat direct de Dumnezeu.

Privind la copil, Dumnezeu, tatăl şi mama pot spune:

„acest copil
e al meu!
e al tău!
e al nostru!".

A da viață înseamnă a realiza o operă de valoare eternă!

Credința ne spune că spiritul uman este nemuritor.

Rațiunea găseşte, dacă vrea, argumente convingătoare în favoarea nemuririi persoanei umane.

Inima nu are nevoie de dovezi, pentru că o simte din instinct.

Acel copil ai cărui părinți i-au dat viață va trăi pentru totdeauna şi le va mulțumi pentru toată eternitatea pentru darul vieții a cărui valoare doar atunci o vor înțelege.

Pentru părinți este uimitor a gândi că, pentru toată eternitatea, el va continua să-i numească mamă şi tată!

Naşterea copilului schimbă viaţa soţilor

Naşterea primului copil produce o modificare profundă în viaţa cuplului.

De la început este o minunăţie împărtăşită de doi părinţi: aceştia sunt atât de fericiţi, încât nu le vine să creadă propriilor ochi şi continuă să fie uimiţi în faţa noii mici fiinţe, fructul dragostei lor.

Dar se poate ajunge apoi la faimoasa „criză de după naştere", însoţită de oboseală şi slăbiciune: şi aceasta este normal! De cele mai multe ori această criză nu durează mult, pentru că bucuria de a fi mamă şi orgoliul de a fi tată duc la depăşirea tuturor oboselile!

De aceea în viaţa conjugală apar modificări substanţiale pentru că exigenţele copilului consumă timp şi odihnă.

Din fericire repede, ne obişnuim şi ne conformăm noilor exigenţe, mai ales atunci când copiii se ridică şi cresc în vârstă, totdeauna cu noi nevoi.

Experienţa arată că devenim părinţi în puţin timp pentru că inima creşte repede şi ajunge la un fel de plinătate de dragoste în faţa fiecărui nou-născut.

De-atâtea ori auzi o mamă care, în cursul unei noi sarcini, exclamă: „nu voi mai putea iubi niciodată un alt copil mai mult decât pe primul născut!"

Dar odată ce are în braţe noul sosit, miracolul dragostei se reînnoieşte şi se amplifică!

Copilul este fructul dragostei

Procrearea este unul din scopurile căsătoriei.

Copilul nu vine să se impună din exterior: în schimb înfloreşte din dragostea soţilor, al cărui fruct şi împlinire este.

De aceea, Biserica, cea care este de partea vieții, învață că **actul conjugal trebuie să fie deschis transmiterii vieții, astfel că aspectul unitiv nu poate fi separat de cel procreativ.**

Chemați să dea viață, **soții participă la puterea creatoare şi la paternitatea lui Dumnezeu,** devenind **colaboratori** la iubirea creatoare a lui Dumnezeu şi interpreții săi[46].

Câți copii?

Decizia **ține doar de cuplul** care trebuie să aibă claritate de idei, luciditate şi maturitate, informându-se despre sistemele naturale de reglementare a naşterilor sugerate de Biserică.

Este clar că, din multe şi evidente motive, **nu se poate gândi să aducă la lumină un copil pe an:** trebuie evaluați timpii şi numărul.

Decizia trebuie să fie **luată împreună,** pe baza acestor valori substanțiale:

- respectul celuilalt,
- respectul vieții,
- generozitatea ca înfrângere a egoismului,
- dragostea.

Dar în ce mod se pot armoniza aceste valori?

Experiențele cuplurilor spun că aplicarea acestor metode nu este uşoară, şi datorită faptului că fiecare cuplu are propria sensibilitate şi trăieşte situații şi dificultăți foarte personale şi diferite.

[46] Cf. *Gaudium et spes*, n. 50; *Humanae vitae*, nn. 11 şi 12; *Familiaris consortio*, n. 30.

Reglementarea naşterilor

Pentru a realiza un control al naşterilor şi pentru a stabili o programare în concordanţă cu scopul reglării numărului de copii, sunt metodele naturale şi mijloacele contraceptive.

Metodele naturale sunt cele pe care femeia le utilizează pentru a cunoaşte în care zile ale lunii este fertilă şi în care zile nu este.

Dacă femeia utilizează metodele naturale consecvent, *ştie cu precizie* în care zile este posibilă conceperea şi în care zile nu este posibilă.

Ei, în acest caz, *nu îi este frică de propria fertilitate* pentru că îi cunoaşte ritmurile.

Mijloacele contraceptive sunt instrumente *tehnice* (farmacologice, mecanice sau chimice) care caută să întrerupă sau să blocheze fertilitatea.

Acestea nu duc la cunoaşterea propriului corp şi a propriei fertilităţi. Femeia care le utilizează procedează orbeşte şi le utilizează chiar şi atunci când ea nu este fertilă. Mijloacele contraceptive nu sunt admise de Biserică pentru că împiedică, în întâlnirea sexuală, deschiderea spre generarea vieţii; aşa cum Biserica judecă drept imorale toate tentativele de a ajunge la generarea vieţii, fără întâlnirea sexuală.

Cum să judecăm metodele naturale şi mijloacele contraceptive

1) **Metodele naturale:**

- **favorizează alegerea liberă a părinţilor** care, pe baza unei cunoaşteri precise a propriei fertilităţi, decid să caute sau să amâne conceperea;

- respectă propria persoană şi pe cea a soţului;
- respectă procesul unitiv al actului sexual care, pentru a fi complet, bucuros, frumos, înălţător, trebuie să fie deschis procreerii.
- favorizează dialogul şi dragostea generoasă;
- îndeamnă soţii să se accepte aşa cum sunt azi.

2) Mijloacele contraceptive:

- pot provoca, mai ales dacă sunt de tip farmacologic, serioase daune sănătăţii;
- favorizează „consumismul sexual", în sensul că fiecare din cei doi soţi este determinat să posede corpul celuilalt pentru a profita de el în mod egoist;
- nu respectă procesul unitiv al actului sexual (coitus intreruptus) şi raportul direct al corpurilor (prezervativul);
- dezvăluie lipsa calităţii şi a respectului în relaţia sexuală;
- pot favoriza masturbarea reciprocă, care este un act împotriva naturii relaţiei şi descoperă o gravă imaturitate sexuală.

Drumul pentru a ajunge la un adevărat echilibru al fiecărui cuplu nu este nici uşor şi nici scurt.

Echilibrul înseamnă maturitate şi aceasta se dobândeşte în timp.

Se poate greşi, chiar se greşeşte pentru a deveni adulţi maturi, pentru a ajunge la libertate, la armonie, la seninătate.

Soţii creştini ştiu că deasupra şi în afara proiectelor lor există între ei prezenţa lui Cristos, care nu este străin de problemele lor, şi care îi determină să

realizeze **proiectul său** care este totdeauna purtător de noutăți imprevizibile, dar totdeauna frumoase, pentru bucuria celor care se încred în El!

Mai întâi soțul sau mai întâi copiii?

Nu sunt dubii!

- **tu, soțule**, ești totul meu, ești parte din mine; ești un singur lucru cu mine și **ai fost primul sosit!**
- **tu, soție**, ești completarea mea, viața mea, viitorul meu și **de la început mi te-ai alăturat!**
- **tu, fiule**, ești viitorul dragostei noastre, ești parte din noi înșine; ești *concretizarea* și *continuarea* vieții noastre; ești comoara care ne-a fost încredințată... **dar ai ajuns după.** Tu nu ai fi existat dacă nu am fi fost noi mai întâi!

Înaintea copilului suntem noi, părinții!

Copilul nostru este o comoară pe care o avem în comun și care este indivizibilă. Noi ne iubim *și tocmai pentru că ne iubim*, **împreună** îl iubim pe el.

Mama nu trebuie să spună niciodată: „este fiul **meu**"; tata nu trebuie să spună niciodată: „este fiul **meu**"; dar trebuie să spună întotdeauna „este fiul **nostru**".

Eroarea cea mai mare în cadrul unui cuplu este cea a mamei care, pentru a îngriji copilul, **își îndepărtează soțul, nu-l mai consideră ca la început**, punându-l în situația de a trebui să spună: „de când s-a născut fiul meu, eu nu mai contez deloc!"

A sta cu copiii

Copiii, în diferite moduri, în funcție de vârsta lor, privesc la părinți **ca la binele suprem şi ca la punctul lor de referință.** Ei au nevoie nu doar de a fi iubiți, dar de a şti că părinții lor se iubesc între ei! Aceştia ştiu că părinții, şi în particular mama, nu îşi îndepărtează nici un moment gândul de la ei.

O ştiu **copiii deveniți mari**, chiar dacă nu fac să se vadă întotdeauna lucrul acesta; dar o ştiu mai ales **copiii mai mici, care sunt fericiți doar atunci când mama şi tata stau cu ei.**

Prezența lor este de neînlocuit!

Copiii vor să stea mai ales cu părinții lor. Sau mai bine: vor să fie siguri că părinții **stau bucuroşi cu ei!**

Şi dacă copiii „nu vin"?

Nu întotdeauna dragostea se concretizează în unul sau mai mulți copii, chiar dacă sunt doriți cu tărie.

Soții care nu pot avea copii (sau care au pierdut un copil) trăiesc această situație cu un sentiment profund de deziluzie şi de frustrare, punând uneori în criză raportul lor de cuplu.

Pot ieşi doar astfel:

- **încredințându-se, cu credință, voinței divine,** care, fiind îndreptată spre adevăratul nostru bine, are pentru fiecare cuplu un proiect de dragoste;
- **întărind dragostea reciprocă** cu motive noi şi mai intense de comuniune şi interese;
- **deschizând inima şi casa** celor care caută acel tată şi acea mamă pe care nu i-a cunoscut niciodată.

Din câte orfelinate nu ajunge strigătul copiilor abandonați: „veniți să ne luați! Nu ne lăsați aici! Avem nevoie de dragostea voastră!".

A adopta un copil este o operă „mai mare" decât procrearea biologică; a da o familie celor lipsiți de acesta este acțiunea cea mai meritorie pe care o puteți face.

Desigur că nu toți pot adopta un copil; şi astfel se vor putea orienta spre **alte forme de voluntariat şi de solidaritate**, pentru că putem deveni părinți în atâtea moduri!

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

9.

Atunci când căsătoria suferă: crizele, separările, divorțul

Cum să construim căsătoria zi după zi
Inevitabilele crize
Prevenirea crizelor
Niciodată să nu vă resemnați cu separarea
Principalele cauze care generează crize
Cum să ieşim?
Fidelitatea
Separarea fizică
Divorțul
Ce ajutor se poate da celor divorțați?
Care judecată?

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cum să construim căsătoria zi după zi

Tinerii soți își ocupă locul lor în viață.

Sunt fericiți, sunt foarte îndrăgostiți, totul pare că le surâde.

Este evident că se întreabă: „Va ține așa mulți ani? Pentru toată viața?".

Răspunsul este evident: **dragostea va fi așa cum noi o construim**; este unul din puținele lucruri care **sunt în puterea noastră de a-l face să crească sau să moară.**

Desigur, dragostea este un **dar** de la Dumnezeu, dar care trebuie **cultivat zi de zi, zi după zi.**

Dacă se rămâne la o poziție pasivă în fața dragostei și se permite ca preocupările vieții să distrugă plăcerea de a se iubi, cu siguranță că dragostea va muri în scurt timp și faptele vor da dreptate celor care zic că, de fapt, **căsătoria ucide dragostea.**

Dragostea poate exista și continua doar:

- **dacă este bucuroasă,**
- **dacă este dinamică,**
- **dacă știe să se reînnoiască,**
- **dacă este activă.**

Dacă, dimpotrivă, se lasă
scufundată în monotonie,
copleșită de dificultăți și
minată de lamentări și reproșuri continue,
nu poate rezista și aceasta duce inevitabil la crize devastatoare.

Inevitabilele crize

Este rar ca un cuplu să nu traverseze acele **perioade dificile** numite normal, **crize.**

Crizele nu trebuie confundate cu certurile, chiar dacă au loc repetat şi par să ducă la separare.

Adevărata criză se produce cu adevărat atunci când, pentru o lungă perioadă de timp, se continuă să se gândească:

- între noi nu mai există nimic!
- dragostea este moartă!
- nu mai găsim nici o plăcere în a sta împreună!
- să dormim în paturi separate!
- suntem ca frate şi soră!
- căsătoria noastră s-a sfârşit!...

Viaţa cotidiană duce **inevitabil** ca două persoane care trăiesc sub acelaşi acoperiş, să aibă perioade alternative de **armonie** şi de **discordie**, momente de ceartă **furioasă** şi momente de îmbrăţişări **pasionante**. Dragostea, tocmai pentru că urmează mişcările din viaţă, trece prin toate stadiile de bucurie, de suferinţă, de moarte şi de înviere.

Ce e de făcut?

Prevenirea crizelor

Crizele se pot preveni utilizând acele abilităţi pe care timpul şi convieţuirea le pot sugera; aceste metode nu se improvizează, ci se achiziţionează cu experienţa.

Este deci recomandabil:

- să nu amânaţi niciodată explicaţiile asupra eventualelor dubii care apar;
- să nu subevaluaţi semnele de dezamăgire care creează dificultăţi, nu ascundeţi, ci încercaţi să descoperiţi elementele de contrast şi mai ales necesităţile afective.

Niciodată să nu vă resemnați cu separarea

Ziua încheierii căsătoriei înseamnă acceptarea angajamentului de a continua fără oprire **căutarea unirii dintre cei doi soți.**

Această unire fragilă va fi neîncetat reedificată şi reconstruită.

De aceea, nevoia de reconciliere: împăcarea este o etapă destul de dificilă, dar... obligatorie.

Adesea va fi oportun ca aceasta **să fie subliniată cu un gest concret** şi vizibil care ar putea fi apreciat cu ochii inimii: un buchețel de flori cumpărat în grabă, o cină în doi, o plimbare împreună, un cadou, un telefon de la muncă, o gingăşie, un sărut înainte de a ieşi etc...

Inima care vrea să iubească în mod durabil **trebuie să descopere multe comori de imaginație.**

Dragostea este cea care ne face creativi!

Dar atunci când nu se mai reuşeşte a inventa nimic, atunci trebuie să ne întrebăm asupra propriei capacități de a iubi!

Principalele cauze care generează crizele

Acestea sunt principalele cauze ale crizelor:

- **Condițiile de viață modernă.** Femeia de azi trăieşte adesea o viață paralelă cu familia pentru că în afara casei studiază, exercită o profesie retribuită, munceşte alături de alți bărbați, devenind secretara şefului... şi adesea nu mai depinde economic de soț. Problemele se nasc mai ales dacă este atrăgătoare fizic şi îşi petrece multe ore departe de casă.

Principalele cauze care supun căsătoria la risc sunt:

- **Absența bărbatului** care pentru a munci adesea este constrâns să trăiască mult timp departe de copii şi de soție.
- **Confruntarea caracterelor** care, din păcate, nu se pot schimba (ci doar tempera) şi crează nenumărate conflicte.
- **Motivele de sănătate**, şi mai ales depresiile şi oboseala de diferite tipuri, care sunt adesea motive de mari certuri şi de multe crize.
- **Obligații excesive ale muncii** care ne determină să spunem: „tu nu te gândeşti la mine, nu te gândeşti la familie... pentru că te gândeşti doar la munca ta, la sportul tău preferat, la hobby-urile tale etc."!
- **Cearta între două egoisme**, atunci când ne conduc la a descoperi că unul se gândeşte **exclusiv** la sine, fără nici o atenție pentru problemele celuilalt.
- **Gelozia**, care duce la suspectarea tuturor persoanelor cu care ne învecinăm şi cu care soțul trăieşte atunci când este departe de familie.
- **Problemele economice**, care ne conduc la insatisfacție pentru ceea ce **avem** (sau nu avem!) şi la preocuparea pentru ceea ce **va fi în viitor.**
- **Adevăratele sau presupusele infidelități:** acestea sunt motivul cele mai grav şi devastator. Uneori infidelitățile sunt adevărate şi uneori sunt doar o presupunere; uneori sunt

ocazionale şi uneori prelungite. Şi evident că ultimele sunt cele mai periculoase.

- **Influența familiei de origine**, care continuă să se amestece în viața de cuplu cu intervenții inoportune şi dăunătoare.
- **Plictiseala şi tăcerile îndelungate**, care sunt mai iritante şi mai periculoase decât unele discursuri.

Cum să ieşim?

Este necesar a ne convinge că **nimic nu e niciodată complet pierdut şi că totdeauna se poate lua de la capăt, ...**

Indicațiile care urmează pot fi utile pentru a ajunge la o oarecare soluție, dar fără a pretinde că rezolvă repede şi definitiv orice problemă:

- **Nu fi fals şi reticent, ci sincer şi autentic până în profunzime**, evitând prezumția de a poseda tot adevărul.
- **Nu căuta să învingi întotdeauna**, pentru că, atunci când unul din cei doi învinge, adesea cuplul este cel care pierde.
- **Nu impune cu forța punctul tău de vedere**, pentru că nu **impunând**, ci **propunând** poți intra în inima celuilalt. Mai bine să ajungi la un **compromis rațional** decât la o **impunere forțată!**
- **Ai respect față de personalitatea celuilalt:** femeia (sau bărbatul) cu care te-ai căsătorit este dintr-o altă familie, dintr-o altă educație; are un alt sex, o funcționare diferită. Trebuie să vă completați, nu să vă contopiți, în respectul

personalității fiecăruia. Sunteți amândoi geloși pe personalitatea voastră și este drept să fie așa!

- **Respectă familia de origine a soțului tău sau a soției tale.** Atunci când apar discuții, fii prudent în a vorbi, în a judeca, în a face comentarii și comparații. Raporturile dintre cele două familii sunt delicate. Trebuie „să știi să te comporți" utilizând prudența, înțelegerea și ... chiar și o șiretenie sănătoasă.
- **Nu alege drumul prezumțiilor**, al abuzului de putere, al aroganței, ci cel al umilinței, al simplității, al blândeții, al discreției, al gentileții, al bunătății.
- **Învață limbajul prieteniei și destinderii**, care să te facă să spui fără efort: scuză-mă, iartă-mă, tu ai dreptate.
- **Învață să taci și să asculți:** prin tăcere eviți discursurile inutile și prin ascultare te dispui la înțelegerea problemelor care îți vor fi expuse. Câte probleme în minus, dacă te-ai fi pus într-adevăr într-o atitudine de ascultare!
- **Exersează efortul iertării**, începând cu micile ofense, pentru a ajunge la gesturi mari de iertare care schimbă viața ta și a celor din familia ta. Amintește-ți că iertarea creștină te vindecă și te face liber.
- **Apropie-te de rugăciune** și implică-l și pe el, sau ea, în acest angajament de umilință, de ascultare și de cerere a ajutorului divin. **Mirele Divin nu e absent, ci prezent.** Nu ignoră problemele voastre și este acolo, gata pentru voi, dacă vă aduceți aminte de El.

Faceți pe cât posibil împreună „un drum de credință", **cu ajutorul experților** și, posibil, **cu alte cupluri interesate** și, ca prin farmec, puteți gusta bucuria de a poseda „o inimă nouă". Amintește-ți că fără ajutorul Providenței nu „puteți să purtați de grijă unul altuia".[47]

Fidelitatea

Catehismul Bisericii Catolice spune: „iubirea conjugală pretinde soților, prin însăși natura sa, **o fidelitate inviolabilă**. Aceasta este consecința dăruirii de sine reciproce a soților.

Iubirea cere să fie definitivă. Aceasta nu poate fi «până la noi ordine». Această unire intimă, dăruire reciprocă dintre două persoane, precum și binele copiilor, **pretind fidelitatea deplină a soților și unitatea indisolubilă dintre ei**".[48]

Care este fundamentul fidelității conjugale?

„Temeiul cel mai profund se află în **fidelitatea lui Dumnezeu** față de Legământul său și **al lui Cristos** față de Biserica sa. Prin Sacramentul Căsătoriei, soții sunt obligați să reprezinte această fidelitate și să dea mărturie despre ea.

Din Sacrament, indisolubilitatea Căsătoriei primește un sens nou și mai profund".[49]

Cea mai frumoasă definiție a fidelității: „a fi fideli în întuneric față de ceea ce este vizibil la lumină".

„Poate părea dificil sau chiar imposibil, a te lega pentru toată viața de o ființă umană! De aceea este

[47] Cf. *R* 15,1.

[48] CBC, n. 1646.

[49] CBC, n. 1647.

mai necesar ca oricând a proclama Vestea cea bună:

- că Dumnezeu ne iubeşte cu o iubire definitivă şi irevocabilă;
- că soţii sunt părtaşi la această iubire;
- că Cristos îi conduce şi îi susţine;
- că fidelitatea lor dă mărturie despre iubirea fidelă a lui Dumnezeu...".[50]

Separarea fizică

Catehismul continuă: „Există totuşi situaţii în care coabitarea matrimonială devine practic imposibilă, din motive foarte diferite. În aceste cazuri, Biserica admite *separarea* fizică a soţilor şi sfârşitul coabitării. Soţii nu încetează să fie soţ şi soţie în faţa lui Dumnezeu şi nu sunt liberi să se angajeze într-o nouă unire. În această situaţie dificilă, soluţia cea mai bună ar fi, pe cât posibil, împăcarea. Comunitatea creştină este chemată să ajute aceste persoane să-şi trăiască situaţia creştineşte, în fidelitate faţă de legătura căsătoriei lor, care rămâne indisolubilă".[51]

Divorţul

„Astăzi în multe ţări sunt numeroşi catolicii care recurg la divorţ, după legile civile şi care încheie civil o nouă unire.[52]

Biserica susţine, din fidelitate faţă de cuvântul

[50] CBC. n. 1648.

[51] CBC, n. 1649; cf. Codului Dreptului Canonic, can. 1151-1152.

[52] În Italia, Legea asupra divorţului a fost promulgată la 1 decembrie 1970. Desfacerea căsătoriei civile prin divorţ este reglementată astăzi în România de Codul Familiei modificat prin Legea nr. 59/1993, art. 38-44.

lui Isus Cristos, că „Oricine își lasă soția și ia alta în căsătorie, este adulter față de ea. Tot așa, dacă femeia își lasă bărbatul și se mărită cu altul, este adulteră"[53], de asemenea susține că nu poate recunoaște ca validă o nouă unire, dacă prima căsătorie era validă. Dacă cei divorțați s-au căsătorit civil, se află într-o situație ce contravine obiectiv legii lui Dumnezeu. De aceea ei **nu pot avea acces la Comuniunea Euharistică** atâta timp cât persistă această situație. Din același motiv, ei nu pot exercita **anumite responsabilități** bisericești. **Reconcilierea prin Sacramentul Pocăinței** nu poate fi acordată decât celor care s-au căit că au încălcat semnul legământului și al fidelității față de Cristos și care s-au angajat să trăiască în continență completă"[54].

Ce ajutor se poate da celor divorțați?

Catehismul răspunde:

„Față de creștinii care trăiesc în această situație și care adesea își păstrează credința și doresc să educe creștinește copiii, **preoții și întreaga comunitatea trebuie să manifeste o grijă atentă, pentru ca ei să nu se considere separați de Biserică**, la viața căreia pot și trebuie să participe, ca botezați:[55] «Să fie îndemnați să asculte cuvântul lui Dumnezeu, să ia parte la Sfânta Liturghie, să persevereze în rugăciune, să ia parte la operele de caritate și inițiativele comunității în favoarea dreptății și să-și crească copiii în credința creștină, să cultive spiritul și operele de penitență,

[53] *Mc* 10, 11-12.
[54] CBC, n. 1650.
[55] CBC, n. 1651.

pentru ca în felul acesta, să ceară zilnic harul lui Dumnezeu»".[56]

Care judecată?

Biserica, pe cât este de **decisă şi de neclintit** în proclamarea indisolubilității căsătoriei, pe atât de **absolut de fermă este în a interzice orice judecată** asupra motivațiilor care au dus la separare sau divorț.

De la a judeca trebuie să se abțină:

- **soții înşişi,** care nu sunt niciodată în măsură de a se cunoaşte atât de profund cum cred ei;
- **copiii,** care nu pot fi în măsură de a cunoaşte cum stau lucrurile în realitate;
- **toți cei care sunt „exteriori" cuplului,** care nu pot avea alte elemente de judecată decât aparențele.

Dumnezeu singur este judecătorul conştiinței oamenilor, şi pentru aceasta spune: „nu judecați nimic înainte de vreme, până nu va veni Domnul"[57].

Unicele mijloace prin care putem alina şi susține frații în dificultate sunt **înțelegerea şi bunătatea,** pentru că cuplurile care şi-au epuizat rezervele de dragoste au mai mult ca niciodată nevoie de a fi iubite!

[56] *Familiaris Consortio*, n. 84.

[57] 1 *C* 4,5.

10.

Pregăteşte-te pentru a iubi

Căsătoria nu se improvizează
Dacă greşeşti persoana, greşeşti totul!
Pregăteşte-te azi pentru a nu greşi mâine
O pregătire îndepărtată
Dacă eşti adolescent
Nu te minuna
Pune sub control acea forţă explozivă care eşti tu
Nu reprima, ci înalţă energiile tale psiho-fizice
Pregăteşte-te pentru a iubi
Devino o persoană liberă
Alege să fii cast
Evită experienţe sexuale nocive
Decide să te abţii de la aşa-numitele raporturi pre-maritale
Cum să reuşeşti?
Mijloacele naturale
Mijloacele supranaturale

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Căsătoria nu se improvizează

Se poate spune că o căsătorie este **reuşită** atunci când, încă de la început, este:

fericită,
fidelă,
fecundă, şi...
norocoasă.

Şi cum poate deveni astfel?

Care sunt mijloacele şi modurile prin care poate ajunge astfel?

Răspunsul este evident: **este necesară pregătirea ei!**

Este necesar a vă forma o serie de virtuți umane şi creştine care nu se pot improviza!

O căsătorie reuşită nu e doar un dar „căzut" din cer, dar este mai ales **fructul angajării generoase, al pregătirii celor doi soți.**

Nimic nu poate fi lăsat pradă superficialității şi a improvizației, mai ales într-o alegere precum aceasta, de care depind fericirea şi reuşita întregii vieți.[58]

Dacă greşeşti persoana, greşeşti totul!

Alegerea persoanei poate fi făcută şi în grabă, dar consecințele durează pentru toată viața şi pot fi „fatale"!

Pentru a evita aceste efecte adesea iremediabile şi ireversibile, **trebuie să reflectezi îndelung** şi să decizi doar atunci când eşti sigur din punct de vedere moral că nu există contraindicații serioase şi insurmontabile alegerii tale.

---

[58] Cf. N. Pederzini, *A face ordine*, Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2002, p. 95.

Bunul mers în căsătorie depinde mai ales de **alegerea atentă a persoanei.**

Nu spune cu uşurătate: „Totul se va schimba! Aspectele negative actuale vor dispărea cu timpul! Vom rezolva fiecare lucru!".

Nu te iluziona că poţi schimba, mâine, eventualele situaţii de neplăcere şi de nefericire, pentru că nu va fi uşor „a-ţi reorganiza viaţa" schimbând persoana sau familia...

Dacă greşeşti alegerea, greşeşti totul!

Şi dacă „cel care a greşit" eşti tu, vei suporta consecinţele, distrugându-te pe tine însuţi şi femeia pe care ai ales-o!

Pregăteşte-te azi pentru a nu greşi mâine

Pentru a nu greşi în viitor, trăind rău căsătoria ta, pregăteşte-te punând ordine **acum** în viaţa ta, oricare ar fi vârsta ta şi oricare vor fi condiţiile tale.

Succesul **viitor** este legat indisolubil de angajamentul de azi.

Dacă consideri că eşti chemat la viaţa de căsătorie, trebuie să te gândeşti să te pregăteşti, orientându-ţi viaţa la acest tip de viaţă particulară.

Atunci când un tânăr se gândeşte la Preoţie, nu va fi hirotonisit imediat după alegerea sa: intră în seminar, se încredinţează conducerii unor persoane experte, studiază, se roagă, exercită o disciplină de viaţă care îl va ajuta să înfrunte viaţa preoţească.

Un preot nu se improvizează, ci se pregăteşte! Acest lucru este valabil pentru orice alegere; este important pentru orice persoană care nu vrea să eşueze mâine pentru că a neglijat pregătirea şi antrenamentul

necesare pentru succesul în profesie.

Un mare jucător de fotbal nu se improvizează, dar se antrenează în fiecare zi, şi cu efort!

Este de neconceput ca tu să decizi căsătoria în grabă dacă nu ai reflectat, şi mai ales nu ai prevăzut

să te pregăteşti,
să te antrenezi,
să-ţi măsori forţele şi capacităţile.

Pentru a nu da greş **în viitor**, trebuie atunci să te pregăteşti **acum!**

O pregătire îndepărtată

„Consiliul Pontifical pentru Familie" a publicat recent un document preţios cu titlul *Pregătirea pentru Sacramentul Căsătoriei*. În acesta se insistă asupra necesităţii de a extinde **pregătirea nunţii pe tot parcursul vieţii** dinainte de căsătorie.

Acest document afirmă: „pregătirea îndepărtată îmbrăţişează **perioada infantilă, copilăria şi adolescenţa**, şi se desfăşoară mai ales în familie, şi chiar în şcoală şi în grupurile de formare, şi în special cele parohiale.

Este perioada în care se transmite şi se insuflă stima pentru fiecare valoare umană autentică, fie în raporturile interpersonale, fie în cele sociale, cu toate acestea ea comportă:

- formarea caracterului,
- dominare şi stima de sine,
- utilizarea corectă a propriilor înclinaţii,
- respectul faţă de persoanele de sex diferit,
- o solidă formare spirituală şi catehetică...

Nu poate lipsi, în această perioadă, o educație sinceră și curajoasă la castitate și la dragoste ca dăruire de sine"[59].

Dacă ești adolescent

Anii adolescenței sunt anii determinanți pentru dezvoltarea persoanelor și pentru reușita viitoarei căsătorii.

Sunt anii în care corpul se transformă și crește repede, și cu o intensitate particulară se face simțit stimulul impulsurilor sexuale.

Este o adevărată **explozie de instincte**, de impulsuri, de atracții, într-o alternanță de simpatie și de deziluzii, de tensiuni și de descoperiri, de dorința de a crește repede și de nesiguranțe care nu se sfârșesc...

Este vârsta în care se trăiește **criza maximă de originalitate și de identitate.**

Nu mai știi ce anume ești; și nu știi încă ceea ce vrei să fii în viitor.

Refuzi trecutul, pe care îl judeci pueril și ridicol, și ți-e frică să intri în lumea celor adulți, care totodată te fascinează și te invită.

Nu te minuna

Nu te minuna de această explozie de impulsuri și de sentimente arogante și confuze.

Este o explozie
naturală,
inevitabilă,
comună tuturor adolescenților de vârsta ta.

[59] *Pregătirea la Sacramentul căsătoriei*, nr. 22-24.

Adolescenţa este o vârstă de trecere, în care totul este sub semnul instabilităţii şi al provizoriului, al schimbării şi al riscului, dar este şi o vârstă preţioasă şi plină de mari resurse.

Pune sub control acea forţă explozivă care eşti tu

Deci: impulsul sexual a explodat în tine ca ceva îmbătător şi irezistibil, şi ai vrea să te arunce, în grabă, în aventuri care îţi par fascinante.

Dar eu îţi spun: „reflectează şi pune sub control acea forţă explozivă care eşti tu".

Aşa cum am mai spus, acest instinct este îndreptat spre dragoste, şi astfel cea care o realizează pe deplin în aspectul său unitiv şi procreativ, este acea comuniune deplină şi stabilă care este Căsătoria.

Tu acum nu eşti încă pregătit şi matur pentru a înţelege şi a utiliza aceste finalităţi importante.

Eşti într-o vârstă a trecerii.

Eşti într-o continuă schimbare, şi astfel la risc.

Eşti un băiat sau o fată, care trăieşte sub semnul instabilităţii, al provizoriului, şi astfel al imprevizibilului.

Şi iată marele risc: dacă acţionezi în mod dezordonat şi desconsiderant, rişti să arzi în grabă acel magnific rezervor de energie care este prestabilit în tine pentru o reuşită deplină a vieţii tale afective prezente şi viitoare.

Nu reprima, ci înalţă energiile tale psiho-fizice

Nu reprima, ci ridică şi sublimează impulsurile tale afective.

Trebuie să te formezi la dragoste şi la libertate pentru a putea trăi într-o zi în plinătatea vieţii.

Apa, pentru a deveni energie eficace, trebuie să fie mai întâi închisă în dig, şi apoi canalizată pentru a iriga câmpurile şi pentru a produce energia electrică.

Îţi cer să renunţi la anumite experienţe, nu pentru a te renega sau mortifica, dar pentru a consolida forţa pe care o posezi deja şi care **într-o zi va putea deveni energie fecundă.**

Trebuie, pentru moment, doar

- **să aştepţi,**
- **să transformi,**
- **să potenţezi**

acea vitalitate care, deşi e deja prezentă şi intensificată în tine, rămâne încă imatură şi confuză.

Pregăteşte-te pentru a iubi

Dacă pentru plăcerea ta şi pentru a te adapta la ceea ce spun prietenii - să accepţi iubiri **precoce** şi **facile** -, ai putea cunoaşte **iluzia** unei anumite mulţumiri personale şi sexuale, **dar nu te vei putea maturiza pentru a obţine raporturi stabile şi conştiente.**

Pasiunile tale actuale, „iubirile mari" ale tale (nu te supăra!) nu sunt „iubiri adevărate", ci **tulburări şi emoţii pe care este periculos să construieşti.**

Prin urmare, decât să pierzi timpul, **antrenează-te în exerciţiul concret al dragostei:**

- în casă şi în afara ei,
- cu prietenii,
- cu cei săraci,
- cu cei marginalizaţi,
- cu atâtea persoane care te înconjoară.

Participă la anumite forme de voluntariat.

Îmbogăţeşte-ţi viaţa
cu gesturi generoase,
cu acte constructive,
cu acţiuni pozitive...

Câte lucruri poţi face dacă ştii să-ţi dilaţi inima şi să-i îmbrăţişezi pe toţi!

Devii o persoană liberă

Trebuie să devii o persoană

- **liberă,**
- **stăpână pe sine însăşi,**
- **capabilă să dispui de tine însuţi cum şi când vrei.**

Dacă ajungi să dobândeşti obişnuinţe dezordonate, nu mai eşti o persoană liberă, ci *subjugată* şi *supusă*.

Învinge tentaţia
- de a vrea *să vezi* totul,
- de a vrea *să citeşti* totul,
- de a vrea *să asculţi* totul,
- de a vrea *să-i frecventezi* pe toţi...

Nu introdu în tine otrăvurile nocive, care sunt figurele obscene, fanteziile excitante, anumite spectacole dezgustătoare şi pornografice.

Pentru că acestea, odată intrate în minte, nu te vor mai părăsi, şi îşi vor face simţită prezenţa mai ales în momentele de depresie şi de singurătate, provocând efecte devastatoare.

Menţine mintea liberă, şi umple-o de lucruri frumoase, care să-ţi ţină companie, dându-ţi un sentiment de lejeritate şi de bucurie continuă.

Alege să fii cast

Castitatea

- este ordine,
- este curăție interioară,
- este respectul propriului corp şi al corpului celorlalți,
- este controlul fanteziei.

Se naşte din virtutea cardinală a Cumpătării şi duce la **echilibrul corpului şi al sufletului.**

Este o **cucerire** graduală şi dureroasă, dar este **izvorul** de pace interioară adevărată şi de succes personal.

Evită experiențe sexuale nocive

Evită să străbați drumul parcurs de mulți băieți care, atraşi de impulsurile personale şi de companiile rele, trec prin experiența **autoerotismului** şi a raporturilor **cu persoanele dedate la prostituție.**

Profesorul Caletti scrie: „autoerotismul (masturbarea) este un fenomen de infantilism sexual, un fel de blocaj în dezvoltarea sexualității care te duce la închiderea în tine însuți, împiedicându-te să ajungi la o maturitate sănătoasă şi la o deschidere binevoitoare spre dragostea adevărată.

În cei care practică masturbarea rămâne un complex sens de vină şi de insatisfacție; şi fanteziile provocate ca şi surogat sărac al extazului în doi pot, la vârstă avansată şi în căsătorie, să provoace tulburări şi fenomene de impotență, nu întotdeauna uşor de eliminat.

Obişnuința raporturilor cu prostituatele dă o viziune eronată asupra personalității feminine, şi

face să se piardă acea poezie şi acea prospeţime care sunt atât de frumoase în raporturile dintre tinerii sănătoşi"[60].

Decide să te abţii de la aşa-numitele raporturi pre-maritale

Prin raporturi premaritale se înţeleg acele raporturi intime complete care sunt un drept propriu şi exclusiv al celui deja căsătorit.[61]

Pentru a justifica aceste raporturi se aduc motivaţii variate:

- el (ea) mi-a spus: **„ori stai, ori te las"** (un adevărat şantaj!)
- ne iubim atât de mult că ne considerăm **deja căsătoriţi!**
- **trebuie să facem probe,** pentru a fi siguri că totul va merge bine!
- **ne-am decis deja să ne căsătorim:** de ce să aşteptăm?
- ne simţim atât de atraşi reciproc că **nu mai putem „rezista"!**

Aceste raţiuni par să legitimeze deplina şi totala libertate pentru raporturile sexuale, **însă nu sunt atât de puternice încât să le justifice.**

---

[60] Profesorul Caletti este director al „Centrului de Studii pentru Educaţia Sexuală", din Mestre. Cf. volumului său *Căsătoria 2000*, Ed. Calderini, p.90.

[61] Termenul *pre-marital* este impropriu, pentru că nu este sigur că, după anumite raporturi determinate, se ajunge întotdeauna la căsătorie. Totuşi, aşa cum spune Don Benzi, „sexul anti-timp şi în afara timpului este căderea dragostei, şi creşte posibilitatea *ruperii* mai întâi a căsătoriei şi al *divorţului*. Şi tocmai de aceea raporturile pre-maritale riscă să devină raporturi *anti-maritale*".

De ce?

- pentru că **nu sunt permise de legea divină** care acordă dreptul deplin al unuia asupra corpului celuilalt numai după căsătorie,
- pentru că aceste raporturi **pot fi premisa unei căsătorii greşită;** dacă te căieşti într-adevăr, cum te poți întoarce înapoi după ce ai avut aceste raporturi?;
- pentru că pot duce la **o paternitatea sau maternitate nedorită,** cu toate consecințele acestui caz (cum ar fi tentația avortului!);
- pentru că lasă un **sentiment profund de neîmplinire,** care se naşte din necesitatea separării finalității unitive de cea procreativă;
- pentru că **nu constituie o dovadă adevărată de potrivire** la viața de căsătorie, care este cu totul altceva decât momentul exaltant şi tranzitoriu al perioadei pre-maritale;
- pentru că **atenuează sau îndepărtează dorința de aşteptare şi de dăruire totală de sine** care este caracteristica cea mai fascinantă a căsătoriei, concepută ca dar şi cucerire. Bucuria de **a fi ştiut să aştepți** în respect față de sine însuşi şi față de legea lui Dumnezeu depăşeşte cu mult altă emoție precedentă.

Cum să reuşeşti?

Pentru a reuşi să trăieşti în puritate şi libertate iată **câteva indicații practice şi eficace.**

Înainte de a citi, trebuie să te convingi că **puritatea tinereții** (şi nu doar a tinereții!) **este posibilă.**

Nu-i crede pe cei care consideră castitatea ca

un discurs definitiv depăşit şi de nepropus zilelor noastre!

Desigur, nu vor lipsi aşa-zisele **incidente de pe parcurs**; dar acestea nu vor fi suficiente pentru a demola voinţa celor care se angajează pe calea cea bună cu decizie şi hotărâre.

Mijloacele naturale

1. **Obişnuieşte-te să nu acţionezi din impuls**, dar reflectă asupra consecinţelor neplăcute care pot cauza anumite acţiuni şi anumite cuvinte.

În momentul impulsului, al tentaţiei, întreabă-te:

- ce anume fac?
- satisfacţia pe care o vei avea, la ce consecinţe va duce?
- se merită, pentru o emoţie de scurtă durată, să-mi tulbur pacea şi să devin sărac?
- de ce să fac un lucru pe care cu siguranţă îl voi regreta?

2. **Evită ocaziile proxime (apropiate)** care ştii că ar fi periculoase, ştiind cât eşti de fragil şi fără putere.

3. **Antrenează-ţi voinţa să depăşească lucrurile care cer puţină angajare**, pentru că, multiplicând micile victorii, te poţi întări pentru a depăşi dificultăţile majore.

4. **Fugi de trândăvie**, cultivând activitatea şi preocupările tale. Practică câteva *hobby-uri* interesante, în care să te refugiezi cu plăcere.

5. **Fă mult sport**: un sport sănătos şi benefic, care căleşte voinţa, face fizicul robust şi te ridică la lucruri frumoase.

6. Cultivă vise mari şi frumoase: nu se poate trăi fără a visa şi a te scufunda într-o lume ideală. Visele frumoase fac frumoasă persoana şi viaţa.

7. Învaţă să alegi şi să păstrezi prietenii potriviţi: cei adaptaţi ţie, ba chiar cei mai buni decât tine: „spune-mi cu cine te întâlneşti şi îţi voi spune cine eşti, şi ce anume vei fi". Alege acei prieteni care te ajută să creşti, şi lasă-i să plece pe cei care te împing „la neglijenţă".

Mijloacele supranaturale

Îţi sunt indispensabile două ajutoare de neînlocuit:

1. **Credinţa**, care are ca centru **o persoană fascinantă şi concretă: Isus.** Nimeni nu te poate ajuta mai mult decât El în angajarea ta pentru un echilibru psiho-sexual.

Trebuie să reuşeşti să instaurezi cu El un raport personal, care te va face să-l simţi ca pe un Prieten care, mai mult decât oricare altul, umple şi dă sens vieţii tale.

Isus, persoană vie şi prieten:

- este forţă şi speranţă,
- este confidentul victoriilor şi al înfrângerilor tale,
- este tovarăşul care înţelege şi care iartă.

Este un om ca tine, dar este şi un Dumnezeu apropiat şi care încurajează; un Dumnezeu care colaborează şi dă forţă pentru cucerirea unui mare bine.

2. **Harul** este darul pe care Isus îl dă celor care îl cer ca:

medicament,
susținere,
ajutor,
înălțare.

Harul este absolut necesar, ținând cont de uşurința cu care facem răul şi slăbiciunea particulară, care este fructul păcatului original.

Acesta ne este comunicat **prin intermediul rugăciunii şi al Sacramentelor.**

Deci dacă nu te rogi şi nu te apropii des de Sacramente, şi în special de Spovadă şi de Împărtăşanie, eşti condamnat la insucces.

Deplina reuşită este opera lui Dumnezeu şi a voinței tale bune.

Este colaborare şi angajare divină şi umană.

Dacă îi vei sta alături şi îl vei invoca cu credință, El nu te va părăsi, abandona.

El nu face nimic fără tine, pentru că aşteaptă decizia ta.

Sunteți indispensabili unul altuia!

Pentru a face mii de paşi, El aşteptă primul tău pas mic!

Şi pasul tău este cel care îi atrage pe ai Săi!

Aminteşte-ți că îndrăgostitul adevărat şi fidel este chiar El!

Aşa cum spunea Ioan Paul al II-lea celor trei milioane de tineri reuniți la Roma pentru Ziua Mondială a Tineretului în anul 2000: „Dragi tineri, nu uitați că fiecare dintre voi este **prețios** pentru Cristos; El ne **cunoaşte** personal şi ne iubeşte **cu afecțiune**, chiar dacă nu ne dăm seama de aceasta!".

Anexa 1

Gesturi şi cuvinte simple pentru a reînsufleți dragostea

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cu soția ta comportă-te astfel ...

Dacă o iubeşti ştii ce să-i spui! ... De ce îți este atunci atât de greu să-i spui şi să o faci să înțeleagă?

Mai întâi, cucereşte-i inima.
Sexul va veni drept consecință, la momentul potrivit şi în modul cel mai natural.
Dacă îți aparține inima ei, îți aparține totul!

Spune-i adesea: te iubesc! Spune-i-o în orice ocazie şi cu o tonalitate aparte. Nu ajunge s-o gândeşti trebuie să i-o spui!
Nimeni nu oboseşte să audă mereu: „te iubesc"!

Învață să inventezi în fiecare zi câteva fraze plăcute.
Fă-i complimente pentru aspectul său, pentru noua sa coafură, pentru acea haină deosebită pe care ea a îmbrăcat-o în speranța de a-ți plăcea, pentru bucatele sale ...

Spune-i adesea: „Tu nu ştii cât de mult valorezi! Eşti unică, eşti atrăgătoare! Eşti importantă! Eşti de neînlocuit! Eşti o comoară!" Cu aceste cuvinte simple o vei face fericită şi o vei face să se simtă în centrul universului!

Fii romantic! Orice femeie, în intimitatea sa, simte nevoia de o dragoste romantică mistuitoare.

Fii dulce şi afectuos, chiar dacă ai impresia că ea va fi dură şi îndărătnică în acceptarea atenţiilor tale. În intimitatea sa cea mai profundă aşteaptă întotdeauna gesturile tale de îndrăgostit!

Manifestă-ţi dragostea cu tandreţe profundă, săruturi, mângâieri şi îmbrăţişări. Chiar dacă ea uneori arată că nu le agrează, în intimitatea sa profundă ea le doreşte mult.

Nimic nu uneşte doi soţi mai mult decât gesturile de tandreţe care transmit, „indirect" propriile sentimente!

Femeia ta este preţioasă şi de neînlocuit: este o fiinţă unică şi irepetabilă.

Nici o altă femeie nu va putea ocupa locul său în inima ta şi în casa ta.

Spune-i adesea că o consideri maximul tău bine; că o simţi ca o parte din tine însuţi şi că este un singur lucru cu tine! Foloseşte multă răbdare şi gentileţe chiar şi atunci când este indispusă.

Atunci când ieşi cu ea, ţine-o de mână şi fii orgolios că o ai alături.

Arată-te fericit de a o avea aproape! Fă-o să înţeleagă că eşti fericit de a o avea la braţul tău; şi fă-i şi pe ceilalţi să înţeleagă acest lucru!

Atunci când comite o eroare, sau îţi face un gest de mojicie, nu o acuza imediat, şi în faţa celorlalţi. Aşteaptă, înainte de a o mustra;

şi dacă intervii, fă-o pe un ton liniştit şi fără asprime. Dar întotdeauna în particular, pentru a nu o umili şi demoraliza.

Nu îți ridica niciodată vocea. Nu o agresa spunând: „nu înțelegi nimic! Nu ştii să faci nimic!". Spune-i în schimb: nu ai putea să faci aşa...?; nu crezi că ar fi mai bine aşa...?

Orice ofensă îți va fi întoarsă pentru că, făcând astfel, îți vei descoperi defectele, nesiguranțele, incapacitățile, limitele tale!

Nu o dojeni în fața copiilor. Nu critica public ceea ce face pentru ei.

Copiii, în special dacă sunt mici, trebuie să ştie şi să vadă că părinții sunt întotdeauna de acord, şi că mama... nu greşeşte niciodată!

Ai adesea mici atenții pentru ea. Fă-i din când în când un mic cadou, chiar dacă doar o floare, o înghețată, ceva dulce...

Micile daruri sunt cele care crează relații de dragoste şi de prietenie!

Aminteşte-ți întotdeauna că ai promis să-i fii fidel.

Nu glumi cu uşurință asupra acestui argument delicat!

Un act mic sau mare de infidelitate, chiar dacă ea nu-l va afla, va schimba raportul vostru, şi din acel moment ea nu-ți va mai aparține ca la început.

Dacă eşti „alergic" la telefon (câți soți sunt!) fă-ți curaj şi sun-o.Sun-o în momentele în care nu se aşteaptă; telefonează-i doar pentru a-i spune: „Unde eşti? Cum te simți? Ce faci?"

Aceste gesturi au un efect magic!

În orele pe care le petreceți împreună, stai cu ea cu o atitudine participativă.

Învață să te bucuri de chipul său, de zâmbetul său, de privirea sa, de vocea sa inconfundabilă, de parfumul pielii sale, de natura sa feminină tandră şi dulce.

Nu îți termina ziua fără a-i spune „mulțumesc": pentru compania sa, pentru prietenie, pentru serviciile pe care ți le-a făcut; şi fără a-i fi spus cu umilință: „scuză-mă dacă te-am făcut să suferi, nu te îndoi de dragostea mea, chiar dacă...".

Elimină din vocabularul tău monosilabicul „nu"! Soția ta îți cere ceva? Niciodată să nu-i spui imediat „nu", ci mai bine: „ai răbdare: vom vedea dacă este posibil; vom căuta o soluție; vom căuta-o împreună!".

Nu forța lucrurile, căutând să-ți schimbi soția. Ajut-o mai bine să dezvolte acele capacități pe care o posedă deja: acelea care o facă să fie ea însăşi, pentru că aceste calități sunt cele care te-au făcut să te îndrăgosteşti de ea!

Cu soțul tău comportă-te astfel...

Arată că îți consideri soțul important, special, unic! Dacă îl iubeşti cu adevărat, mulțumeşte-i că există. Demonstrează-i că eşti mândră de el. Dacă nu vei obosi să i-o spui, el te va înălța şi te va păstra în centrul vieții sale.

Zâmbeşte-i adesea: dacă îl iubeşti, zâmbetul nu te va costa nici un efort. Din acest comportament al tău, el nu va putea avea decât bucurie. Zâmbeşte-i chiar dacă, în acel moment, nu are chef de „răsfăț". Dacă se va simți iubit, va fi mândru de tine şi va fi întotdeauna generos şi disponibil.

Tratează-l cu dulceață şi bunăvoință. Nu îți ridica vocea, nu-ți asuma tonuri arogante, nu utiliza atitudini arogante şi ostile. Nu-i da impresia că vrei să fii superioară în orice situație. Sfătuieşte-te cu el.

Respectă-i personalitatea. Nu dori să-ți impune întotdeauna doar propria ta voință. Tocmai pentru că sunteți diferiți, echilibrul se obține doar utilizând arta compromisului.

Utilizează cu el artele invincibile ale delicateții, ale prieteniei, ale disponibilității, ale grațiilor tale feminine seducătoare. Dacă ştii „să semeni" cu inima, mai devreme sau mai târziu, vei culege fructe minunate şi nesperate.

Caută să-i creezi o atmosferă de pace, de căldură, de destindere, de stimulare intelectuală şi spirituală... Un climat familial destins şi ordonat este indispensabil pentru a consolida o unire specială, fericită şi constructivă.

Menţine cu el un dialog inteligent, armonios şi liniştit.

Nimic nu ajută mai intens soţii decât o comunicare neîntreruptă, chiar dacă este dusă înainte prin cuvinte puţine şi simple.

Caută să-i propui proiecte interesante şi distractive pe care să le realizaţi împreună.

Utilizează-ţi fantezia în organizarea de momente plăcute petrecute cu el şi vei reuşi să-l faci să depăşească tentaţia de a ieşi din casă şi de a se simţi mai bine altundeva.

Atunci când soseşte acasă, mai ales după anumite zile obositoare şi grele pentru el, întâmpină-l cu o îmbrăţişare afectuoasă, cu un zâmbet captivant, cu un anumit semn de bucurie, pentru ca să-şi dea seama că este aşteptat, dorit, iubit.

În raportul cu el, nu pune sexul înainte de toate celelalte.

Dacă relaţia nu se sprijină pe un sentiment profund şi adevărat, raportul vostru este destinat degradării sau sfârşitului.

Evită lamentările continue, reamintirea obsedantă a lucrurilor care nu merg bine... De acord: problemele sunt şi se rezolvă în doi, dar trebuie să ştii să aştepți momentul, timpul şi locul favorabil, în care te simți cea mai liniştită şi mai degajată.

Arată-te elegantă, îngrijită şi atrăgătoare, chiar şi în casă. Evită neglijența şi dezordinea. Obişnuieşte-l chiar şi pe el cu o anumită ținută şi eleganță în persoana sa şi în îmbrăcăminte. Ordinea şi curățenia sunt la baza unui raport armonios şi fericit.

Menține un comportament serios astfel încât să nu provoci suspiciuni sau gelozie. Este atât de uşor să distrugi o căsătorie din motive neînsemnate şi pălăvrăgeli iresponsabile!

Dacă are un anumit succes, bucură-te tu prima şi laudă-l! Fiecare ființă umană are nevoie să se simtă importantă! Dacă îl lauzi tu, va fi stimulat să se perfecționeze mereu! Dacă se simte valorizat de tine, îl vei simți şi mai apropiat.

Fii simpatică şi gentilă cu părinții şi cu rudele sale, făcându-te îndrăgită: aceasta îl va face mândru că te-a ales. Un bun raport între cele două familii este fundamental pentru o creştere autentică: depinde de tine să ştii să-l menții viu şi constructiv!

Depinde de tine să menții practica religioasă la nivelul cuplului.

Dacă vei şti să o faci, vei reuşi să-l faci să se roage, să frecventeze sfânta Liturghie, să învingă trândăvia şi indiferența, să guste bucuria unei credințe fericite trăite împreună. Fă în aşa fel încât să te bucuri de fiecare Duminică cu el, plecând de la participarea împreună la Liturghie.

Dacă îl iubeşti mai mult decât te iubeşte el, nu te descuraja: continuă să semeni cu răbdare şi încredere.

Timpii şi ritmurile nu coincid întotdeauna!

Dacă cineva te întreabă: „care este lucrul cel mai frumos pe care îl ai în lume?", nu ezita să-i răspunzi: „este soțul meu!".

Aminteşte-ți întotdeauna că nu e suficient să iubeşti: este nevoie de a şti să iubeşti!

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Anexa 2

Pentru a iubi copilul vostru, comportați-vă astfel...

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Zece „rețete" pentru a educa copilul vostru

1. Mai întâi, convingeți-vă că a educa este prima datorie şi de neînlocuit al fiecărui părinte: nimeni nu vă poate substitui, ci doar vă poate sta alături.

2. Începeți ... de la sânul matern, îngrijind corpul şi sufletul, pentru a ajunge la echilibrul psiho-fizic necesar pentru a transmite copilului o viață integră şi sănătoasă.

3. Atunci când greşeşte, nu țipa cu furie, ci convingeți-l de greşeala sa, cu un raționament senin şi afectuos; cu o voce liniştită şi convingătoare, dar cu o atitudine foarte serioasă.

4. Încercați să preveniți, decât să reprimați, pentru că cel care previne se face iubit; cine reprimă cu asprime nu obține ascultarea şi se face urât.

5. Nu oferiți totul dintr-o bunătate exagerată a inimii, pentru că dacă le favorizați viciile, va trebui apoi să le întrețineți.

6. Nu spuneți niciodată *da* atunci când trebuie să spuneți *nu*; şi nu spuneți niciodată *nu* atunci când trebuie să spuneți *da*: în *da* şi *nu* părinții trebuie să fie de acord întotdeauna şi cu orice preț.

7. Când face cereri „dificile", nu reamintiți greşelile, nu relatați inexactități sau, mai rău, minciuni, dar fiți întotdeauna „sinceri", chiar dacă răspunsul poate deveni împovărător.

8. Nu spuneți: „mergi la Biserică", ci întotdeauna „să mergem la Biserică"; el îl va iubi pe Dumnezeu în măsura în care îl iubiți voi, şi vă va iubi pe voi în măsura în care îl va iubi pe Dumnezeu.

9. Învățați să așteptați cu răbdare, pentru că fructele muncii voastre nu le veți culege repede, și, dacă vor veni, nu vor fi așa cum le-ați visat voi. Calmul este prima fiică a răbdării.

10. Atunci când interveniți, vorbiți puțin, măsurați-vă cuvintele, și evitați orice ofensă pentru că umilirile doboară, descurajează și nu ajută la construire și creștere.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Zece moduri pentru a-l distruge

1. Dați-i tot ceea ce vrea şi va fi convins că lumea are obligația de a-l menține.

2. Râdeți şi glumiți atunci când zice o prostie, şi va crede că este distractiv şi interesant.

3. Faceți ordine în dezordinea sa şi se va obişnui să-i împovăreze pe ceilalți cu responsabilitatea sa.

4. Dați-i câți bani cere, fără a controla cum îi cheltuie şi se va convinge că el ... este născut bogat.

5. Dați-i întotdeauna dreptate atunci când intră în conflict cu profesorii, cu superiorii, cu colegii şi vecinii casei, şi va fi convins că toți aceştia au ceva cu el, şi că nimeni nu-l înțelege.

6. Satisfaceți-l în mâncare, în jucării, în lucruri de nimic, şi în toate exigențele sale, şi va fi convins că este bine aşa pentru a nu-i crea complexe periculoase.

7. Certați-vă cu cei dragi vouă în prezența sa şi nu se va mira mâine dacă familia sa se va destrăma.

8. Invinuiți-vă pe voi înşivă şi nu pe el, atunci când se află într-o încurcătură serioasă, şi se va obişnui să îşi descarce vina sa asupra persoanelor străine de isprăvile sale.

9. Nu-l învățați rugăciunile şi nu-l însoțiți în Biserică duminica, şi va creşte fără referințe şi fără respect pentru cel care este superior lui.

10. Umpleți-l întotdeauna de laude şi complimente, fără a-i dezvălui defectele, şi va creşte considerându-se că este o persoană perfectă şi impecabilă, şi astfel de neatins.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUPRINS

Prefață 7

Prezentare 9

1.Când te îndrăgosteşti.....11

2. De la îndrăgostire la dragoste 21

3. Dragostea şi sexualitatea 31

4. Sărbătoarea dragostei 41

5. A te căsători... e frumos 51

6. Concubinajul... nu e frumos 63

7. Căsătoria celor botezați este Sacrament 75

8. Bucuria de a fi mamă, orgoliul de a fi tată 89

9. Atunci când căsătoria suferă: crizele, separările, divorțul 103

10. Pregăteşte-te pentru a iubi 115

Anexa 1: Gesturi şi cuvinte simple pentru a reînvia dragostea 131

Anexa 2: Pentru a iubi copilul vostru, comportați-vă astfel 141

Cuprins.....147

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Tipărit la S.C. DON-STAR S.R.L. Galați
Str. 1 Decembrie 1918, Nr. 23 Tel/Fax: 0236/492587
e-mail: donstargalati@yahoo.com

GLC Certified

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4614/
7

ISBN 978-973-7820-98-3

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY